Cyan Magenta Yellow Black

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

СЕРЕДА 21 травня 2003 року

№ 92 (3092)

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Угорщина проводитиме політику відкритих дверей

Про створення Міжпарламентської українсько-угорської комісії домовилися Голова Верховної Ради України Володимир Литвин і Голова Державних Зборів Угорської Республіки Каталін Сілі під час учорашніх переговорів у Києві. «Нам необхідно активізувати міжпарламентські зв'язки для того, щоб підштовхувати уряди до більш активної співпраці у всіх напрямах», — заявив Володимир Литвин. «Створена комісія розв'язуватиме питання, пов'язані з національними меншинами, економічним співробітництвом, а також євроінтеграцією», — зауважила пані Сілі.

Серед найважливіших економічних питань глава угорського парламенту виокремила створення V пан'європейського транспортного коридору, регіональне і транскордонне співробітництво. Що стосується співпраці в напрямі євроінтеграції, то пані Сілі заявила, що Угорщина має намір проводити політику відкритих дверей. «Дуже важливо, щоб набутий нами досвід ми змогли передати нашому партнеру Україні».

(Закінчення на 2-й стор.).

На знімку: Голова Верховної Ради Володимир Литвин і спікер Державних Зборів Угорщини Каталін Сілі.

РЕКОМЕНДУВАЛИ ПРОКУРОРОВІ ПОСИЛИТИ НАГЛЯД

Ранкове засідання 20 травня

На початку ранкового засідання народні депутати привітали делегацію Державних Зборів Угорської Республіки. Після того Валерій Борзов, обраний в багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі від СДПУ(о), склав присягу і увійшов до фракції цієї партії. Далі парламентарії оголосили депутатські запити, заяви, повідомлення.

Заслухавши інформацію голови Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності Володимира Мойсика про дії, що мали місце 14 травня 2003 року в Київському слідчому ізоляторі, народні депутати вирішили рекомендувати Генеральному прокуророві України вжити заходів для посилення прокурорського нагляду за додержанням закону про виконання судових рішень. За відповідну постанову проголосували 229 парламентаріїв. Вони також доручили Генеральному прокуророві дати належну правову оцінку діяльності посадових осіб, відповідальних за виконання рішення щодо А. Болюри, Г. Тимошенка та Л. Сокольченко, фактам насильства до народних депутатів і надати інформацію Верховній Раді до 3 червня цього року.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Парламентарії розглянули за скороченою процедурою зміни до законів «Про підприємства в Україні» (стосовно комунальної власності) та «Про передачу об'єктів права державної та комунальної власності (про розмежування видатків між державним та місцевим бюджетами). Першим документом, зокрема, пропоновано визначити особливості створення, ліквідації та реорганізації комунального підприємства, особливості його діяльності та управління ним.

Народні обранці не раз звертали увагу Президента України на нехтування закону, практику переслідування опозиційних політиків, посилення тоталітарних тенденцій, вплив адмінресурсу на довиборах у ВР і узурпацію влади СДПУ (о). А голова Комітету ВР з питань свободи слова та інформації Микола Томенко, наголошуючи на ігноруванні його відповідних запитів, укотре закликав Рахункову палату «знайти благодійників, які фінансують діяльність Президента».

АКТУАЛЬНО

Дірки лататимуть за рахунок мешканців

З першого червня кіровоградці платитимуть майже вдвічі більше за воду. Таке рішення прийнято на засіданні міськвиконкому. Аргументи прихильників непопулярних методів грунтувалися на тому, що нинішні ціни покривають затрати міськводоканалу лише на 42 відсотки. Тоді як у Світловодську і Знам'янці розцінки за воду становлять сто відсотків собівартості, в Олександрії — 76.

А от у Кіровограді нові тарифи значно перевищують реальну собівартість. Замість нинішніх 65 копійок за кубометр мешканці обласного центру платитимуть 1,12 грн. Хоча водоканал купує воду у водогону «Дніпро-Кіровоград» за 0,91 грн. Надлишкові кошти мають піти на розвиток комунального підприємства «Кіровоградводоканал», зокрема, на ремонт та часткову заміну водомережі міста, де ще донині використовуються десятки кілометрів дерев'яних труб, прокладених у дореволюційні часи.

Однак голосування за підвищення цін не було одностайним. Адже депутати міськради вже не раз висловлювали зауваження на адресу водоканалу, проте керівництво підприємства нічого не робить задля зниження собівартості послуги і намагається вирішувати власні проблеми за рахунок населення. Тож, імовірно, депутати міськради, як це вже не раз траплялося, знайдуть потрібну кількість голосів, щоб заблокувати непопулярне рішення виконкому, **повідомляє наш власний кореспондент Олег БОНДАР.**

Продовження теми на 3-й стор.

Осінній телесезон розпочнеться з позначок

З 15 вересня всі українські телерадіокомпанії мають виводити на телеекран позначку, що зазначатиме, для якої категорії глядачів призначено фільм, який демонструють, чи передачу. Таке рішення ухвалила Національна рада з питань телебачення та радіомовлення. Воно є обов'язковим для ТРК усіх форм власності. Контрольно-аналітичному відділу Нацради доручено протягом місяця розробити пропозиції стосовно візуальних позначок для іншої (крім фільмів) відеопродукції, котра ставить під сумнів можливість показу без обмеження глядацької аудиторії, **повідомляє агентство «Інтерфакс».**

ФОТОФАКТ

У Сімферополі відбувся мітинг кримських татар, присвячений 59-й річниці депортації їх за межі Кримського півострова.

На знімку: учасники акції в хвилину мовчання схиляють прапори кримськотатарського національного руху.

Фото Андрія КАНИЩЕВА (УНІАН).

ЗНАЙ НАШИХ!

Менделєєвська медаль — школяреві з Дунаєвець

Десятикласник Павло Драль з Хмельниччини три роки поспіль ставав переможцем всеукраїнської олімпіади з хімії. А цього разу привіз золоту медаль з Менделєєвської олімпіади, що проходила в Москві. Успіхи юного хіміка із глибинки привернули увагу вчених. Хлопця уже запросили на відбірковий тур для участі в міжнародній хімічній олімпіаді, а багато вузів раді бачити такого студента в себе без вступних іспитів, **інформує наш власний кореспондент Ірина КОЗАК.**

ПРИГОДИ

Не вкрав авто, то хоч його власника покусав

Двадцятивосьмирічного мешканця Одеси К. спішно забрала до лікарні «швидка допомога» після того, як його покусав... вуличний злодій. Сталося це так: одесит, який мешкає на першому поверсі, помітив, що незнайомець почав знімати колеса з його авто, залишеного на вулиці. Господар вибіг і схопив злодія. Крадій, прагнучи вирватися, так покусав бідолашного автовласника, що в того залишилися на руках рвані рани. Тепер медики не лише їх загоюють, а й з'ясовують, чи не має, бува, грабіжник якої заразної хвороби та чи не передалася інфекція потерпілому, **передає наш власний кореспондент Георгій ВОРОТНЮК.**

Три дні прив'язаний до дерева

провів директор Вінницького видавничо-поліграфічного центру «Енозіс» Олександр Мельник. Про зникнення батька правоохоронцям повідомив його син, бо протягом дня той жодного разу не виходив на зв'язок, а ввечері не повернувся додому. Потерпілого знайшли тільки за три дні у лісі прив'язаним до дерева. Все його тіло було покусане комарами і вкрите мошкарою. У стані шоку підприємця доставлено до лікарні. Порушено кримінальну справу. Але в інтересах слідства подробиці викрадення не розголошуються, **повідомляє наш власний кореспондент Віктор СКРИПНИК.**

РЕЗОНАНС

На спомин про доблесть

На честь закарпатського міліціонера Юрія Мазара, який загинув від рук злочинця, на його батьківщині — в селі Верхнє Водяне Рахівського району на Закарпатті — названо вулицю. Таке рішення ухвалила позачергова сесія Верхнєводянської сільської ради.

Як уже **повідомляв «Голос України»** (№ 83 (3083) від 6 травня 2003 р.), у ніч на 30 квітня дізнавача РУ УМВС України в Закарпатській області, старшого лейтенанта міліції Ю. Мазура було вбито з пістолета гумовими кулями під час спроби втихомирити учасників бійки.

■ *Такої затяжної посівної, як нинішнього року, не пам'ятають навіть старожили.* Із запланованих 100 тисяч гектарів цукрових буряків вдалося лише покласти в грунт насіння на 61 тисячі. Кілька районів, зважаючи на посуху, взагалі припинили сівбу солодких коренів.

Не кращі справи й з кукурудзою. Більшість районів, серед яких Чигиринський, Золотоніський та Лисянський, не впоралися навіть з половиною площ, відведених під качанисту.

Бездощів'я й спека призвели до масової появи шкідників. Особливо загрожує посівам цукристих звичайний та сірий довгоносики. У багатьох господарствах боротися з цією напастю збираються дідівськими методами — коштів на придбання засобів захисту рослин катма, **інформує наш власний кореспондент Лідія ТИТАРЕНКО.**

■ *У Миколаєві працівники управління боротьби з організованою злочинністю затримали заступника начальника регіонального представництва Держфлотінспекції України з питань безпеки судноплавства під час отримання 500 доларів хабара.* Як **повідомляє агентство УНІАН,** посадовець вимагав гроші за надання дозволу на проходження трьох суден через Дніпровсько-Бузький канал.

Учора у Вінниці від вибуху в маршрутці постраждали 14 пасажирів, 5 із них — у тяжкому стані

З кордоном необхідно вирішувати прискорено

Питання ратифікації україно-російського Договору про держкордон було обговорено під час вчорашньої зустрічі Голови Верховної Ради Володимира Литвина та міністра закордонних справ Росії Ігоря Іванова.

«У нас в парламенті немає політичної сили, яка виступала б проти поглиблення і динамізації відносин з Росією», — заявив Володимир Литвин під час зустрічі з Ігорем Івановим. Він також поінформував міністра про створення міжпарламентської україно-російської комісії. І зауважив, що в перелік питань, які розгляне ця комісія, входить і синхронна ратифікація обома парламентами Договору про державний кордон.

Про потребу пришвидшення ратифікації документа йшлося і під час переговорів Ігоря Іванова з його українським колегою Анатолієм Зленком. Як заявив російський міністр на підсумковій прес-конференції, «завдання виконавчої влади — надати документи на ратифікацію, далі парламенти відповідно до графіка своєї роботи визначатимуть терміни винесення на ратифікацію». Ми домовилися з українською стороною рекомендувати парламентам синхронізувати цей процес, зазначив Ігор Іванов. Анатолій Зленко, в свою чергу, зауважив, що «за нами справа не стане, ми робитимемо все можливе, щоб якнайшвидше представити документи на розгляд Верховної Ради».

Українців косить не пневмонія, а туберкульоз

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Парламентські слухання «Епідемія туберкульозу в Україні та шляхи її подолання» зібрали під куполом Верховної Ради стурбованих фтизіатрів, медиків, учених, державних службовців з усіх регіонів держави. У своїх виступах вони висловили сподівання, що обговорення цієї болючої проблеми на такому високому рівні обернеться реальними заходами з призупинення хвороби, а зрештою, і перемогою над нею.

Вступним словом слухання розпочав Голова Верховної Ради Володимир Литвин.

Він зазначив, зокрема, що туберкульоз став нині значною медико-соціальною проблемою не лише в Україні, а й в усьому світі. За оцінками Всесвітньої організації охорони здоров'я, він щороку забирає близько трьох мільйонів життів, що дало підстави оголосити його надзвичайною загрозою для людства.

Хоча загальна тенденція зростання кількості хворих на туберкульоз охопила практично всі країни світу, у тому числі економічно розвинені й багаті, все-таки повною мірою зберігаються притаманні цій хворобі «соціальні» риси. 98 відсотків від усіх хворих на туберкульоз припадає на країни, що розвиваються, оскільки він вражає насамперед людей з імунітетом, ослабленим голодом та несприятливими умовами життя.

Щодо України, то 80 відсотків від загальної кількості хворих на туберкульоз — особи, які перебувають за межею бідності, а половина — найбільш соціально вразливі (безпритульні, алкоголіки, жебраки, наркомани). Поширена ця хвороба і в місцях позбавлення волі, зауважив Володимир Литвин.

Великих коштів і зусиль, продуманого підходу потребує вирішення питань соціального захисту та адаптації хворих на хронічні форми туберкульозу, їх оздоровлення в умовах санаторіїв, забезпечення ізольованим житлом тощо. Так само гостроти й актуальності набула потреба поліпшення умов праці медичного персоналу спеціалізованих закладів.

Було б несправедливо стверджувати, що проблемам туберкульозу в Україні не приділяють уваги. «Королеві хвороб», як його часто називають, у національному законодавстві присвячено спеціальний закон, що недугу класифіковано як соціально небезпечну. Указом Президента затверджено Національну програму боротьби із захворюванням на туберкульоз, прийнято низку урядових і відомчих нормативно-правових актів. Вжито заходів для кращого забезпечення хворих специфічними лікарськими засобами, встановлено підвищені норми їх харчування у стаціонарах тощо.

Однак ситуація ще далека від благополучної, що й спонукало нас розглянути її на парламентських слуханнях, підкреслив Голова Верховної Ради.

Гадаю, шановні колеги, ви погодитеся, що головне — не в констатації труднощів, нестачі коштів, недоліків у роботі, хоча й не без цього. Треба ще й формувати громадську думку навколо небезпеки, яку несе всім нам наступ туберкульозу, добиватися, щоб на всіх рівнях влади зрозуміли: охорона здоров'я — це система і повсякденна складова життєзабезпечення і нації, і кожної конкретної людини, один з найважливіших інструментів національної і міжнародної безпеки, найвищий пріоритет у цивілізованих країнах.

Здоров'я — один з ключових чинників стабілізації, довіри громадян до держави та влади, до політичної системи. Бо йдеться про воістину неоціненне, дане кожному благо і найвищу соціальну цінність — життя людини.

Будуючи демократичну, соціально орієнтовану державу, ми повинні добиватися, щоб проблеми охорони здоров'я стали головною турботою владних структур на всіх рівнях і в усіх ланках.

Стабільне й ефективне функціонування цієї системи — в адекватному її фінансуванні, гарантіях надання якісної медичної допомоги (насамперед соціально незахищеним верствам населення), у реальній пріоритетності профілактики, наполегливій і цілеспрямованій санітарно-освітній роботі, а також, що не менш важливо, вихованні відповідальності кожного громадянина за своє власне здоров'я.

Пропонується побудувати свою сьогоднішню роботу так, щоб парламентські слухання стали новим помітним кроком у законодавчому забезпеченні здоров'я нації. І не тільки законодавчому — тут присутні представники уряду, інших органів, які зобов'язані постійно і предметно займатися цією проблемою, сказав на закінчення Голова Верховної Ради Володимир Литвин.

З доповіддю виступив державний секретар Міністерства охорони здоров'я Юрій Поляченко.

Співдоповіді зробили голова Комітету ВР з питань охорони здоров'я, материнства та дитинства Микола Поліщук і директор Інституту фтизіатрії і пульмонології Академії медичних наук, головний фтизіолог України Юрій Фещенко.

Сухі цифри статистики свідчать, що протягом останніх десяти років рівень захворюваності на туберкульоз і смертність від нього в Україні невпинно зростають.

Нині під наглядом протитуберкульозних закладів перебуває 670 тисяч осіб, зокрема 139 тисяч хворих на активні та заразні форми туберкульозу. Щогодини від туберкульозу вмирає чотири особи.

У доповідях та виступах народних депутатів і запрошених фахівців наголошувалося, що туберкульоз —це насамперед соціальна хвороба. Серед хворих 60 відсотків — безробітні, бездомні, алкоголіки, наркомани, мігранти, представники етнічних меншин.

Гострій критиці було піддано низький рівень діагностики серед населення, відсутність правового порядку обов'язкового лікування хворих на заразну форму туберкульозу, те, що не забезпечено повноцінне харчування. Фтизіатричній службі загрожує криза у зв'язку з низькою заробітною платою лікарів.

Украй незадовільною залишається матеріально-технічна база, лікувальне та лабораторне оснащення протитуберкульозних закладів.

Особливу увагу народні депутати зосередили на тому, що на боротьбу з туберкульозом спрямовано численні укази Президента та постанови уряду, які у своїй більшості, крім централізованої закупівлі протитуберкульозних препаратів, не виконуються і залишаються на папері.

За результатами парламентських слухань народними депутатами розроблено рекомендації та внесено проект постанови ВР, якою передбачено цілу низку першочергових державних заходів, спрямованих на подолання епідемії туберкульозу в Україні.

Анатолій КАРАСЬ.

Угорщина проводитиме політику відкритих дверей

(Початок на 1-й стор.).

Звісно, з огляду на вступ Угорщини до Європейського союзу, під час переговорів ішлося і про перспективи запровадження візового режиму між Угорщиною і Україною. Як зауважила Каталін Сілі, Угорщина шукає найоптимальніший варіант розв'язання цієї проблеми. Голова угорського парламенту сподівається, що плата за візу не стане перешкодою в її отриманні і що шенгенські кордони не створять дистанцію між нашими державами. «Ми підтримуємо всі прагнення України до євроатлантичної інтеграції, —наголосила Каталін Сілі. — І багато завдань стосовно цього лягає на парламенти».

«Світ змінюється, змінюємося ми і ми змінюємо світ, — зауважив Володимир Литвин. — Але незмінними залишаються критерії, на яких будуються відносини між державами. А це насамперед історичний і людський вимір...»

Учора після зустрічі української та угорської парламентських делегацій Голова Державних Зборів Угорщини зустрілася з Президентом України Леонідом Кучмою, Прем'єр-міністром України Віктором Януковичем та Міністром закордонних справ Анатолієм Зленком. Також пані Сілі взяла участь у закладенні першого каменя торговельного центру «Либідь-Плаза». Крім того, угорська делегація поклала вінки до могили Невідомого солдата і відвідала Національний Києво-Печерський історико-культурний заповідник.

Сьогодні угорська делегація планує побувати в Закарпатській області.

Наталія ФІЛІПЧУК.

Час відмовлятися від милиць

Із прес-конференції Голови Верховної Ради України Володимира ЛИТВИНА

Хартія без торгів

Володимир Литвин позитивно оцінив схвалення парламентом Європейської хартії регіональних мов та мов меншин, заперечивши, що перед голосуванням була політична домовленість із комуністами — прийняття хартії «в обмін» на підтримку політичної реформи. Тепер на часі прийняття інших законодавчих актів, які стосуються виконання Україною зобов'язань перед Радою Європи — Кримінально-процесуального і Цивільно-процесуального кодексів, змін до закону про прокуратуру. Якщо ми виконаємо ці зобов'язання, нагадав В. Литвин, то зможемо ставити питання про переведення України на постмоніторинговий етап, тобто на нову стадію інтеграції до європейських структур та, за його словами, врешті-решт, «відмовитися від милиць і працювати самостійно і критично».

Омбудсман і політика

Водночас глава парламенту зізнався, що не очікував такого результату під час голосування за Уповноваженого з прав людини, коли єдиний кандидат на цю посаду — нинішній Омбудсман Ніна Карпачова — не набрала достатньої кількості голосів. В. Литвин висловився за те, щоб на повторне голосування виносити узгоджену кандидатуру, для чого треба знову провести консультації з лідерами депутатських фракцій і груп.

Більшість і аргументи

Парламентська більшість, за словами Голови ВР, є ані пропрезидентською, ані проурядовою, а сьогодні діє «відповідно до системи аргументів». Тобто якщо певне питання чи законопроект, які розглядаються в парламенті, супроводжуються переконливими аргументами на користь їх схвалення, то вони проходять через сесійний зал.

Останній сумісник

Схоже, добігає фіналу і питання про останнього депутата-сумісника в парламенті. В. Литвин повідомив, що суд зупинив розгляд справи щодо народного депутата Володимира Щербаня, оскільки він уже сам написав заяву про звільнення з посади голови Сумської облдержадміністрації. Нині Голова Верховної Ради звернувся до Президента України з проханням дати роз'яснення, чи справді є така заява В. Щербаня.

Справедливі подарунки

Журналісти також поцікавилися, за які кошти придбані комп'ютери, підручники, спортінвентар, котрі Голова Верховної Ради презентував під час останньої робочої поїздки до Черкаської області сільській школі. Володимир Литвин відповів, що комп'ютери та інші подарунки вручено не від нього особисто, а від Верховної Ради, тобто за допомоги народних депутатів. А саме ту сільську школу, що відзначала свій 100-літній ювілей, було обрано через лист її директора, який глава парламенту сприйняв як крик душі. І переконався в цьому на власні очі, коли спостерігав, як учні сільської школи, що вперше сіли за комп'ютери, не знали навіть, на яку клавішу натискати. В. Литвин переконаний, що розвиток нашої держави треба починати саме з таких сільських шкіл у глибинці: «Думаю, нам усім разом треба «навалитися» на сільську школу, і тоді все буде в нас у країні гаразд».

Юліана ШЕВЧУК.

ФОТОФАКТ

В Єнакієвому Донецької області відбувся інтелектуальний аукціон, на якому його організатори — Єнакіївський металургійний завод, АТ «ДАНКО» та СП «Метален» — придбали п'ять інноваційних проектів, розроблених молодими фахівцями — учасниками молодіжної науково-технічної конференції «ЄМЗ-2003».

На знімку: директор Єнакіївського металургійного заводу Леонід Литвинов демонструє дипломи переможців аукціону.

Фото Ігоря ТКАЧЕНКА (Укрінформ).

У НОМЕР

Колективу Стецівської Малої академії народних мистецтв Звенигородського району Черкаської області

Щиро вітаю вас із 15-ю річницею від дня заснування Малої академії народних мистецтв.

Наш народ поважають у світі не лише за його героїчну історію та матеріальні здобутки, а й за культурні надбання, народні традиції, збережені та збагачені впродовж багатьох віків. Відродження цих традицій, народних звичаїв, свят та ремесел і є основоположним завданням сільської академії.

Від дня створення Стецівська школа-академія стала центром національного виховання учнів. Її досвід позакласної роботи притягує освітян з усіх областей України та багатьох шкіл української діаспори за кордоном. Тут розвивається народна педагогіка, засади якої успішно застосовуються педагогічними колективами в навчально-виховному процесі.

Бажаю колективу Малої академії народних мистецтв, усім учасникам ювілейних урочистостей щастя, добра, міцного здоров'я, невичерпної енергії у здійсненні творчих задумів в ім'я духовного розквіту рідної України.

Голова Верховної Ради України Володимир ЛИТВИН.

ФОТОФАКТ

Президент України Леонід Кучма вручив Зірку Героя України нового зразка голові правління, виконавчому директорові ВАТ «Запорізький металургійний комбінат «Запоріжсталь» Віталію Сацькому за видатні трудові досягнення у розвитку металургійної промисловості.

Фото Валерія СОЛОВЙОВА (Укрінформ).

Українське телебачення треба звільнити від «бандитських» серіалів та політичної «мочилівки»

Для того, щоб зрозуміти ситуацію, що склалася довкола Національної ради, очевидно, треба говорити про попередній склад Нацради, про перехідний період і порівняти з тим, що маємо тепер.

Коли йдеться про той склад Національної ради, про діяльність якої ми дебатували в цій залі, слід підкреслити, що Верховна Рада України повністю не виконала постанову, яку ухвалила, хоча зрозуміло, багато чого не залежало насправді від нас. Скажу про дві позиції.

Перша — це те, що ми акцентували увагу на великій кількості незаконних дій і зверталися до Генеральної прокуратури, правоохоронних органів, щоб вони перевірили, чи справді були ознаки корупції в діяльності Національної ради в період, за який звітує цей орган. Саме тому виникла ідея слідчої комісії, і я гадаю, що її документи буде направлено до Генеральної прокуратури України.

І другий аспект. Виконати нашу постанову було непросто, бо адміністрація Президента вирішила по-своєму тлумачити Конституцію і закон про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення, переконавши Президента в тому, що наше рішення про недовіру голові Національної ради є необов'язковим для виконання.

На жаль, ми живемо в країні, де не Президент, а його адміністрація керує і тлумачить Конституцію.

Був перехідний період, коли парламент оновлював нашу частину членів Національної ради, яка в новому форматі лише приступала до виконання своєї діяльності і, зрозуміло, не змогла досягти певних успіхів. Нарешті, останній період, коли Верховна Рада повністю сформувала парламентську частину, вважаю, з професіоналів, Президент вніс певні зміни і корективи в свою четвірку членів Нацради. І треба об'єктивно оцінити, що члени Національної ради почали працювати набагато активніше та динамічніше. Сьогодні я маю сказати, що в частині ліцензування є розуміння того, як прийматимуться рішення, бо члени нашого комітету присутні на цих засіданнях. Питання серйозно дискутуються, і останніми місяцями ми помічаємо прогрес.

Однак, на мою думку, уроки старої Національної ради свідчать про те, що ліцензування мусить займати один чи кілька відсотків від усього обсягу роботи Національної ради.

Ключове завдання Національної ради — відстежувати, як телерадіоорганізації виконують Конституцію та закони України. Будьмо об'єктивні: Національна рада, очевидно, остерігається власників, побоюється влади, щоб змусити канали, передусім загальнонаціональні, виконувати її рішення.

Наведу один приклад. Є в Україні популярні канали, відомі серед глядацького загалу. Наприклад, канал «Студія 1+1». Відповідно до ліцензії «1+1» повинен транслювати інформаційні, художні, дитячі та публіцистичні програми. 80 відсотків передач мають вести українською мовою, 20 відсотків — російською. Канал отримав ліцензію як канал суспільно важливий, фактично як канал суспільного мовлення.

Тепер подивіться в сьогоднішню програму передач каналу, тобто 16 травня 2003 року. Ось перелік: телесеріали «Російські амазонки», «Бандитський Петербург», «Пристрасті по-італійськи», «Всі жінки — відьми», «Російські амазонки» (повтор), «Менти-4», художній фільм «Хрещений батько». Порівняйте: канал отримав ліцензію для ведення інформаційних, художніх, дитячих, публіцистичних програм та передач. Що маємо? Ось, до речі, показник того, як загальнонаціональні канали у нас дотримуються ліцензій.

Згідно з чинним законодавством Національна рада зобов'язана все це відстежувати. На підставі лише сьогоднішньої програми передач вона має підстави попередити канал, а потім і забрати у нього ліцензію. Така сама ситуація в решті загальнонаціональних каналів, де практично не виконується жодне зобов'язання, дане під час ліцензування.

Тому пропозиція нашого комітету така. Оскільки ми нарешті сформували Національну раду, маємо всіх посадових осіб, першого заступника, заступника, цей важливий орган має займатися змістовними проблемами діяльності в телерадіопросторі.

Мало того, я абсолютно переконаний: Національна рада мусить аналізувати також інформаційні програми, але не в сенсі цензурування. Адже моніторинг показує, що той канал, вибачте за ненормативну лексику, лише «мочить» одних політиків, інший канал — інших. Хіба ліцензії видавали їм для виконання політичних замовлень на «мочилівку»?

Ось, на мій погляд, поле для діяльності Нацради, яка останні місяці почала помітно працювати. І ми маємо зробити все, щоб вона працювала плідно, відповідно до норм Конституції та Закону «Про Національну раду з питань телебачення і радіомовлення».

Микола ТОМЕНКО, голова Комітету Верховної Ради з питань свободи слова та інформації.

Інновації без овацій

ФАСАДИ І ЗАДВІРКИ

Зараз, коли зведення житла набирає обертів, усе гучніше й гучніше лунають докори на адресу будівельників. З приводу якості квартир, що здають «під ключ». І це природно. Адже 99 відсотків з них будують за рахунок майбутніх мешканців. А коли так, то люди хочуть за свої гроші одержати якісний товар.

Коли проаналізувати докори й претензії, з якими приватний інвестор звертається до підрядників, то абсолютна більшість з них традиційні й адресовані недбайливим майстрам: там фарба лягла нерівним шаром, там плінтус тримається на чесному слові, там вимикач вставлений у гніздо, але не підключений до електропроводки. Досить часто виникають конфлікти через матеріали і вироби. Когось не влаштовують шпалери, когось — сантехніка, когось — хромовані дверні ручки замість очікуваних анодованих тощо. І вже зовсім не чутно офіційно оформлених докорів за так званими прихованими роботами, рівень якості яких закладається ще на кульмані проектувальника.

До таких, можна сказати, системних дефектів вітчизняного житла належить його надвисока звукопровідність, чи попросту відсутність тиші в наших квартирах.

Заповітний рядок

Минули ті часи, коли після будь-якого критичного чи проблемного виступу газети миттю наставали так звані оргвисновки. Визнаю, що у певному сенсі такий стан речей трохи знижує привабливість і соціальну значущість журналістської праці. І все-таки, все-таки...

24 жовтня 2001 року в нашій газеті була опублікована стаття «Тиші не маємо, та спочиваємо під будівельно-нормативну благодать». У ній йшлося саме про побутові, так звані ударні шуми, з якими наші будівельники фактично припинили боротися ще в сімдесятих роках минулого століття.

Тим часом лікарі-гігієністи давним-давно довели, що саме побутові — навіть не виробничі! — шуми найбільш руйнівно діють на наш мозок і нервову систему. Без перебільшення можна сказати, що здоров'я нації багато в чому залежить від тиші в побуті. Бо тільки вона здатна дати організму повноцінний відпочинок, без якого мінімум на 7—8 років скорочується середньостатистична тривалість життя нації. Ну, а за цим показником, як відомо, ми позаду всієї Європи...

До гучномовних будинків усі ми звикли. Одержуючи свого часу так зване безкоштовне житло від держави (попередньо простоявши в черзі від п'яти до п'ятнадцяти років), зраділі щастю, що випало, ми старанно не помічали музики за стіною, тупоту над головою, гуркоту сусідських унітазів посеред ночі. Так і живемо.

Характерно, що і найновіші, і найкрутіші українці, які інвестують десятки тисяч доларів у квартири в найелітніших районах Києва, не кажучи вже про тих, хто, спустошуючи свої фінансові загашники на багато років наперед, вкладає в нинішні часи гроші в менш престижне житло в спальних районах, від цього громоподібного супроводу своє буття не рятують. Тому що звукова надпровідність наших багатоповерхівок до найостаннішого часу залишалася, можна сказати, узаконеною в БНІПівському розділі «Захист від шуму». Про необхідність перегляду цих нормативів і писала наша газета.

Як водиться, офіційної реакції не було. І все-таки цього року Держбуд України видав наказ № 7, яким окремим рядком у БНІПах дозволив застосування нового будівельного матеріалу —звукотеплоізолу — в житловому будівництві.

Перші в СНД

...Переконавшись не менш аніж 50 років тому, що головним звукорезонатором у наших будинках є навіть не стінові перегородки, а тверді вертикальні конструкції, без яких багатоповерхівку індустріальним методом не звести, наші будівельники, по суті, розписалися у своєму безсиллі в боротьбі з ударними шумами. І хоча численні галузеві НДІ та проектні організації благополучно функціонували, їхні досягнення й рекомендації в галузі акустики, якщо такі взагалі з'являлися, були, м'яко кажучи, ексклюзивно неприйнятні для масової забудови наших міст і сіл. Досить сказати, що до вищезгаданого наказу узаконеними звукоізоляційними матеріалами залишалися прожарений (?!) пісок і керамзит. Які, до речі, фактично не застосовувалися через низьку їх ефективність — у кращому разі вони поглинали 3—5 децибел шумів. Та й піднімати десятки і сотні тонн піску на верхні поверхи споруджуваних будинків заняття малоприємне і дуже дороге. Тим більше, що, починаючи приблизно з 20 поверху, кожна зайва тонна ваги будівлі збільшує навантаження на критичні точки несучих конструкцій у геометричній прогресії.

Тим часом у Європі, та й в усьому світі, фірми-виробники звукопоглинальних будівельних матеріалів вибивалися в найрентабельніші й процвітаючі. Законодавцями інновацій ставали ті з них, наприклад, шведська «Ecophon», нідерландська «Isover» чи французький транснаціональний концерн «Saint-Gobain», які утримували могутні акустичні лабораторії. Відставання вітчизняної будіндустрії в цій галузі було настільки значним, що, здавалося, Україна приречена залишатися найшумнішою країною в Європі чи, у кращому разі, імпортувати тишу за непіднятними цінами.

Але прорив, попри все, відбувся! У нашій країні, вперше на теренах СНД, ще чотири роки тому освоїли випуск ультрасучасного шумозахисного матеріалу, що поступається кращим закордонним аналогам хіба що ціною.

Я розумію, що технологічні тонкощі читачеві малоцікаві — у шаленому ритмі наших днів ми користаємося речами, абсолютно не замислюючись, із чого і як вони зроблені. Але в даному разі є один нюанс, який, при пильнішому розгляді, коли й не захоплює, то принаймні викликає шанобливу повагу. До інженерів і менеджерів ВАТ «Славутський руберойдний завод». Модернізуючи виробництво, вони, вже не знаю, свідомо чи за осяянням, встановили тут багатофункціональний, автоматизований на базі цифрових технологій комплекс. Усупереч тенденції, що давно вже утвердилася в інженерії, вузької спеціалізації технологічних агрегатів і ліній. Саме ця багатофункціональність дала змогу фахівцям підприємства на машинах, призначених для виробництва рулонних покрівельних матеріалів, освоїти випуск звукотеплоізолу, здатного знижувати побутові шуми, зокрема ударні, на 20—23 децибели і досягати в наших будинках європейських стандартів тиші.

(Закінчення на 4-й стор.).

Гуляти — не стріляти

Минулого тижня понад 75 пар взуття журналісти збили на бруківці старовинного Кам'янця-Подільського, що на Хмельниччині. Та ніхто не пошкодував про це.

З доброї волі господарів міста, за підтримки уряду України та Хмельницької облдержадміністрації і за активної участі 12 країн (дев'ять з Європи і три з Азії) тут буяв Міжнародний фестиваль національних культур. Кілька сцен у різних куточках міста вмістили до 10 тисяч учасників свята!

Молодь змагалася в конкурсі естрадної пісні «Мости дружби», у храмах звучала органна та оркестрова класика, митці відкрили артгалерею, народ дегустував наїдки та напої національних кухонь. А ще укладали угоди про співпрацю, науковці проводили міжнародну конференцію «Кам'янець-Подільський в контексті українсько-європейських зв'язків: історія та сучасність». Делегації різних країн відвідали села й міста області, де живуть національні меншини (**на знімку** — зустріч з подільськими поляками).

На площі Вірменський ринок у Старому місті ми зустріли голову Хмельницької обласної вірменської громади Анаїт Аветисян. Її свекор, який бився з фашистами в Україні, казав: «Якщо прийде біда в наші гори —ідіть, діти, в Україну, там знайдете дах над головою». У 1993 році війна вигнала родину Анаїт з їхньої оселі, й Аветисяни пізнали глибину батькового пророцтва. Рівні з українцями права та можливості відчувають вірмени вже в тому, як високо оцінюють їхніх талановитих дітей. Шушанік Балаян з Городка отримала торік гран-прі на Міжнародному дитячому фестивалі мистецтв «Стара фортеця», а юний художник Геворік Аратунян нагороджений обласною премією імені мисткині Людмили Мазур. А щойно призові місця здобули юні співаки Армен Костандян та Діана Нанушян.

Така ж глибока вдячність українській землі в серцях людей з інших громад, що разом живуть на Поділлі.

День Європи, який святкували 17 травня, колоритно звучав і в здавна полінаціональному Кам'янці. А наша «голосоукраїнська бригада» не тільки милувалася на свято. День газети ми розпочали у трудовому колективі ВАТ «Адамс», де вручили його президентові, депутату обради, заслуженому працівникові промисловості України чеченцю Адаму Яхієву лист-подяку за підтримку видання та благодійні акції для його читачів. І гості міста, і кам'янчани казали, що нашу газету читають і люблять саме за те, що вона, як і фестиваль, відкрита і доступна для громадян різних національностей і повсякчас пропагує єднання усіх задля міці держави.

... У Старій фортеці зморені фестивалем хлопчаки вилізли на музейні гармати і... задрімали (**на знімку**). Це зворушило не тільки їхніх матерів, а й радника-посланника посольства Ізраїлю Майю Гал та посла Франції Паскаля Фієскі, що прибув до міста з неофіційним візитом, дізнавшися про незвичайне свято.

Ірина КОЗАК,
Віра ШПИЛЬОВА.
Фото Станіслава СТОЯНОВСЬКОГО.

РЕАЛІЇ

Керч без води — зона біди

У Керчі відтепер воду постачатимуть погодинно. Якщо терміново не вжити радикальних заходів — на місто чекає екологічна катастрофа, заявив днями кримський прем'єр Сергій Куніцин. Адже чверть життєдайної вологи втрачається через аварійні витоки у внутрідомових мережах. Кількість проривів на водних магістралях катастрофічно збільшується, а разом з ними і втрати води. Спеціалізовані управління і десяток локальних загонів МНС постійно відволікаються на латання цього решета. Та зупинити систематичні прориви й аварії (92 за останні півтора місяця) їм не під силу.

Зарадити ситуації мають скоординовані дії уряду автономії, Кримводоканалу, спецбудівельних організацій півострова і підприємств міста. Вирішено відреставрувати все нинішнє керченське водно-каналізаційне господарство. Адже необхідних на будівництво нового водогону 32 мільйони гривень півострів не має, а ремонт обійдеться у третину суми. Аварійні водогони зсередини зацементують й одягнуть у поліетилен. Основні кошти — десять мільйонів гривень — надасть Київ. Уряд автономії намагається відшукати ще півтора мільйона. Перші 320 тисяч і ще 200 на очистку води вже надійшли.

Час і усьому посушливому півострову створити єдиний загальнокримський водогосподарський баланс, адже влітку тут традиційно загострюються проблеми не лише з питною, а й технічною водою.

Віктор ХОМЕНКО.
Крим.

У НОМЕР

Головний пост міста-героя

Фото автора.

Тридцять років учні шкіл Севастополя несуть почесну варту біля Меморіалу героїчної оборони 1941—1942 рр. Перші на пост № 1 у травні 1973 року заступили переможці фіналу військово-спортивної гри «Орлятко» вихованці школи № 44. За три десятиліття вахту пам'яті біля Вічного вогню несли майже 60 тисяч кращих школярів міста. Вони стоять з автоматами Калашникова, точніше, з їхньою копією. Три роки тому знаменитий конструктор, побувавши в Севастополі, спеціально для почесного караулу виготовив «бойову» зброю, зробивши дарчий напис.

Світлана КАЛИНОВСЬКА.
Севастополь.

Харків'яни намагалися взяти штурмом в'язницю

Узяти штурмом Холодногірську виправну колонію намагалися мешканці навколишніх районів Харкова. Бунтівники хотіли просто поспілкуватися з начальником виправної установи, на території якої організовано шкідливе виробництво. Вже два роки прилеглі до колонії вулиці затягують пари бітуму.

Відповімо сваволею на сваволю — такий лейтмотив народних заворушень. На рахунку мешканців навколишніх районів уже чотири листи до Президента, десятки скарг до екологічних та санітарних служб, звернення до прокуратури.

Їм начебто хочуть допомогти, але ніхто нічого не може зробити. Тільки останнім часом мешканці сусідніх вулиць одержали три відповіді від контролюючих органів, які запевняють, що виробництво бітуму опечатано і зупинено. Але нюх переконує людей у протилежному.

Людям похилого віку важко дихати, діти хворіють, у багатьох алергічні недуги. Та й просто погуляти вулицею не можна, суцільний гар.

Бунтівники переконані: виробництво бітуму в колонії — добре організований бізнес. Користуючись спецрежимом установи та дешевою робочою силою, посадовці — підозрюють мешканці сусідніх будинків — можуть безконтрольно видавати «на-гора» і збувати будь-яку продукцію.

Микола КОСИЙ.
Харків.

Хіп-хоп для медсестри

Фото Миколи БЕЗНОСА.

У фіналі полтавського обласного конкурсу «Краща за професією» серед жінок-медсестер зустрілися десять медпрацівниць із 600, які брали участь у попередньому відборі. Претенденткам на звання кращої медсестри довелося не лише розповідати про себе, улюблену роботу й своє відділення, а й на швидкість заповнювати систему переливання, накладати пов'язку, давати відповіді на нелегкі запитання і навіть танцювати хіп-хоп. Прискіпливе журі не залишило без нагород жодну учасницю змагань, а кращою в своїй професії стала Світлана Чернета — медсестра гінекологічного відділення Полтавської центральної районної лікарні.

Григорій ГРИНЬ.
Полтавська область.

На знімку: переможниця конкурсу Світлана Чернета.

ФОТОФАКТ

У музеї-садибі Панаса Мирного в Полтаві відбулася церемонія нагородження лауреатів премії, яка носить ім'я видатного українського письменника.

На знімку (зліва направо): поет Петро Мостовий, голова облдержадміністрації Євген Томін, керівник ансамблю Полтавської аграрної академії Людмила Манько, педагог Микола Степаненко, народний умілець Олексій Громов, диригент оркестру обласного музично-драматичного театру імені Гоголя Віталій Скакун, голова журі Володимир Марченко та голова Полтавської обласної ради Володимир Гришко.

Фото Павла ЗДОРОВИЛА (Укрінформ).

Оманливий штиль

РЕГІОН: ПОЛІТИЧНИЙ СПЕКТР

Мал. Віктора ПОПОВА.

Урожайний квартал

На Рівненщині зареєстровано 80 обласних організацій політичних партій. Особливо урожайним був перший квартал нинішнього року, коли їх зареєструвалося вісім. Активізувався процес утворення партійних осередків у районах та містах (нині таких на Рівненщині вже 605) навіть тих політичних партій, які досі не були структуровані.

Усе це пов'язане з тим, що Міністерство юстиції здійснює перевірку розбудови політичних партій у регіонах. І, звичайно ж, не потрібно скидати з рахунку наближення президентських виборів. Адже штиль у політичному житті регіону оманливий, бо насправді найвпливовіші партії збираються з силами, а, скажімо, обласна організація Української народної партії через свій тижневик «Волинь» ненав'язливо, з номера в номер, з допомогою одного лише рядка призвичає читачів, що «до перемоги Віктора Ющенка на президентських виборах залишилося стільки-то днів».

Якщо вірити офіційним даним, які декларують політичні партії, то виходить, що 80 тисяч мешканців Рівненщини є членами тієї чи тієї партії. А це 9,3 відсотка від усієї кількості виборців. Найбільше — 31 тисячу осіб — декларує обласна організація АПУ, 7 тисяч — «Жінки за майбутнє», 4,2 тисячі — Партія регіонів, стільки само — СДПУ(о)...

Але, за спостереженнями, декларована кількість членів партій не завжди збігається з реальною. Винятком тут може бути хіба що УНП, котра подає відомості про 2,8 тисячі реальних партійців, хоча має ще й велику кількість прихильників. Це видно із масовості заходів, які вона проводить.

Цікаво, що хоча Рівненщина однією з перших і зробила кроки щодо об'єднання двох Рухів на рівні районних організацій, однак цей процес дещо загальмувався. А поповнення лав Української народної партії відбувається за рахунок переходу до неї найактивніших членів НРУ.

Усяк себе рекламує

Із 80 зареєстрованих обласних організацій політичних партій не всі активні. Скажімо, в останньому засіданні «круглого столу» лідерів обласних організацій, на якому обговорювалось актуальне для жителів області питання комунальних тарифів, узяли участь лише 20 із них.

А взагалі найактивніше проявляють себе в політичному житті області Українська народна партія, АПУ, Партія регіонів, СПУ, КПУ, «Батьківщина», СДПУ(о), «Трудова Україна», НДП, ПЗУ, ДемПУ, «Жінки за майбутнє». Інші «просинаються» лише під час виборів, як, скажімо, Демсоюз. А про окремі партії, зокрема «Жіночі ініціативи», Українську партію шанувальників пива, Ліберальну партію України (оновлену) та інші, люди навіть не чули. Зрештою, пересічному громадянину важко розібратись у морі інформації про таку кількість політичних партій, тим паче що окремі з них нічим і ніяк себе не проявляють, а відтак небезпідставно заслужили імідж «паперових».

Однак, щоб проявити себе, потрібно мати активних керівників та фінансові ресурси. А ще — видання, через які можна було б впливати на потенційних виборців. Усім цим арсеналом засобів впливу володіють УНП, АПУ, Партія регіонів, СДПУ(о), НДП, «Жінки за майбутнє». Останні п'ять з цього переліку обласних організацій політичних партій, а також «Трудова Україна» активно співпрацюють з органами влади. Це й зрозуміло, адже на чолі обласних організацій АПУ —голова облдержадміністрації Микола Сорока, Партії регіонів — його перший заступник Василь Берташ, СДПУ(о) — голова обласної ради Роман Василишин, НДП — заступник начальника ДПА в області Ігор Лех. Провладні партії для своєї популяризації використовують офіційні державні ЗМІ: телебачення і радіо, газети обласної ради «Вісті Рівненщини» та облдержадміністрації «Вільне слово».

У відкритій радикальній опозиції до влади — обласна організація Української народної партії на чолі з народним депутатом Василем Червонієм, так само як і Соцпартія, «Батьківщина», КПУ. Опозиція спільно проводить мітинги, акції протесту. Під час першого етапу акції «Повстань, Україно!» опозиційні сили пікетували Рівненську державну телерадіокомпанію, вимагаючи прямого ефіру.

Зрештою, всі опозиційні сили мають і свої ЗМІ, через які можуть впливати на людей: УНП — тижневик «Волинь», НРУ — газети «Ого», «Провінційну газету», «Нову Волинь», телеканал «Рівне-1»; СПУ — газету «Рівненський діалог», КПУ — «Червоний прапор». Але останні дві виходять нерегулярно, під заходи, зате активізуються на час виборів.

Припинили вихід також газети «Демократична Рівненщина» (ДемПУ) і «Народна газета» (НДП).

З позиції «проти всіх» виступає «Рівне вечірнє», на комерційних умовах надає свою газетну площу іншим партіям, зокрема «зеленим», «Батьківщині».

Найактивніші в регіоні партії обирають різні форми впливу на потенційного виборця. Обласна організація Української народної партії організувала активне обговорення волинських подій 1943 року, надала сторінки свого тижневика спогадам очевидців; проводить акції патріотичного характеру: увічнення пам'яті героїв визвольних змагань, спонсорує спортивні змагання тощо. АПУ започаткувала проведення днів Аграрної партії у районах (такий захід проведено в Корецькому районі), організувала активне обговорення політичної реформи, взяла під опіку будинки престарілих та дітей-сиріт тощо.

СДПУ(о) почала відкривати в районах громадські приймальні, які надаватимуть населенню безплатні юридичні консультації...

Загалом же не ризикнула б навести дані опитувань щодо популярності політичних партій в області, хоча й їх час від часу проводять управління інформаційного та аналітичного забезпечення облдержадміністрації, політичні партії, громадські організації. Найперше тому, що їх результати перед оприлюдненням коригуються зацікавленими. Справжні ж цифри — лише для внутріпартійного користування. А якогось незалежного центру політичних досліджень в області немає.

Хто замовляє музику

Про це можна дізнатись із розстановки політичних сил в обласній раді: фракція «Злагода» — 35 депутатів, «Наша Україна» — 14, СДПУ(о) — 9, позафракційні —2. Тож цілком природно, що прийняття рішень на сесіях облради залежить від того, як проголосують «Злагода» і депутати від СДПУ(о).

У «Злагоді», яку очолює перший заступник голови облдержадміністрації Василь Берташ, широко представлена виконавча влада: 11 депутатів — голови районних адміністрацій, два начальники обласних управлінь облдержадміністрації, голова Волинської облдержадміністрації (до слова, лояльна до влади більшість і майже в усіх районних радах Рівненщини). Відтоді, як обласну організацію СДПУ(о) очолив голова облради Роман Василишин, вона активізувала свою роботу не тільки в плані «розкрутки» партії в регіоні, а й у радах: створено фракцію в обласній, почали формуватися вони й у районних.

Навіть за такого розкладу політичних сил в облраді кілька депутатів від фракції «Наша Україна» використовують трибуну в сесійній залі з прицілом на наступні парламентські вибори.

Різне ставлення фракцій і до політичної реформи в Україні, що засвідчив День депутата, на якому обговорювалося це питання.

Кола на воді

Своєрідним камінцем у тиху воду стало обговорення запропонованого Президентом проекту політичної реформи в Україні. Хоча й лояльні до влади політичні партії в цілому її підтримують, однак одностайного «одобрямс!» усе-таки немає: висловлюються пропозиції, зауваження. Щоправда, в обговоренні бере участь певне постійне коло громадян.

А ось координаційна рада опозиційних сил Рівненщини прийняла політичну заяву, в якій висловила своє ставлення до пропонованого Президентом проекту політичної реформи в Україні, оцінивши його як «проект диктаторського, одноосібного правління Кучми та наближених до нього олігархічних кланів». У заяві відкидається пропозиція Президента про утворення двопалатного парламенту, як така, що «не відповідає системі державного і адміністративного устрою України»... Автори заяви (а під нею поставили свої підписи керівники обласних організацій УНП, КПУ, СПУ, «Батьківщини», «Громади», «Яблука», Партії правозахисту, ХНС) закликали жителів Рівненщини «висловити свій рішучий протест проти спроби влади здійснити конституційний переворот в Україні».

Водночас, хоча комуністи й підписалися під текстом цієї заяви, вони все-таки взяли участь в обговоренні проекту політичної реформи, висловивши низку конкретних постатейних пропозицій.

Олександра ЮРКОВА.

Рівне.

ФАСАДИ І ЗАДВІРКИ

Інновації без овацій

(Початок на 3-й стор.).

До питання про системність

Нині модно стало говорити про необхідність інноваційного шляху розвитку нашої економіки. Щоправда, відповідальні аналітики-вчені попереджають про реальну можливість «забалакати» проблему. І не без підстав. Ще свіжі в пам'яті часи, коли галузеві звіти про автоматизацію технологічних процесів звучали більш ніж оптимістично. Але при цьому частка ручної й малопродуктивної праці протягом десятиліть залишалася в країні фактично незмінною.

Все через те, що (після переходу від заклепувального методу виробництва металоконструкцій до автоматичного і напівавтоматичного зварювання за методом Патона) системних інновацій у вітчизняній індустрії не спостерігалося. Коли не брати до уваги освоєння масового великопанельного домобудівництва, що обіцяло раз і назавжди розв'язати житлову проблему в країні. Але, як ми знаємо, обіцянки залишилися обіцянками, проте якість будованого житла впала до надкритичного рівня. На багато десятиліть наперед заморозивши проблему для майбутніх поколінь.

Сьогодні на зміну великопанельному прийшло каркасне зведення житла. З погляду індустріалізації не менш ефективне. Що ж стосується якості... Розмаїттю й естетикою архітектурних форм воно, безумовно, виграє. За рахунок значного подорожчання собівартості квадратного метра дає змогу набагато поліпшити такі основні якісні характеристики, як тепло- і гідрозахищеність наших квартир. А от акустичні проблеми каркасне домобудівництво досі не вирішувало, тишу не забезпечувало. Отже, казати про стовідсоткові інноваційні технології в житловому будівництві, посилаючись на каркасне домобудівництво, щонайменше натяжка. Те саме забалакування, про яке попереджають вчені-аналітики.

Немає комплексності — нема й інновації. Це аксіома. До того ж, інноваційні технології, як правило, знижують відносну вартість одиниці кінцевого продукту за рахунок скорочення трудо-, енерго- і матеріалозатрат під час виробництва і підвищення споживчих властивостей при експлуатації. Насамперед надійності і довговічності. Отож, звукотеплоізол відповідає всім інноваційним критеріям.

По-перше, комплексність. Мало того, що він надійно оберігає наш організм від побутових шумів. Одночасно цей матеріал є чудовою теплоізоляцією. А при правильному застосуванні — і гідрозахистом. До того ж він гранично технологічний як у виробництві (лінією, здатною виробити 12 млн. кв. м звукотеплоізолу на рік, керує лише п'ять осіб!), так і в використанні: розкотив рулон по бетонних плитах міжповерхових перекриттів, з'єднав стики клейкою стрічкою - от і всі трудозатрати.

По-друге, багатофункціональність цього матеріалу забезпечує мінімальну енерго- і матеріалоємність на одиницю споживчих властивостей — товщина звукотеплоізолу всього 5 міліметрів. Для порівняння: щоб досягти рівнозначного звукотеплоізолові ефекту тільки за акустичними показниками, міжповерхові перекриття будинків і споруд слід укрити ледь не півметровим шаром прожареного піску. А гідро- і теплозахист забезпечувати іншими будматеріалами.

По-третє. З перерахованого вище випливає основна інноваційна характеристика матеріалу, про який ідеться, —системність. Правильне застосування звукотеплоізолу при монтажі так званої плаваючої підлоги у споруджуваних квартирах не тільки гарантує їх акустичний захист, не тільки підвищує рівень індустріалізації будівельно-монтажних робіт, але й знижує питому і відносну вартість квадратного метра будованого житла, а також питомі витрати тепла під час його експлуатації.

Та от система впровадження цієї стовідсоткової інновації (втім, як і інших) у рідній вітчизні відсутня геть-чисто. Буквально на пальцях можна перелічити об'єкти, зведені в Україні з використанням звукотеплоізолу. Як показав міжнародний семінар з даної проблеми, що недавно відбувся в Києві на базі інституту Київпроект, левова частка зробленого Славутським руберoїдним заводом звукотеплоізолу йде на експорт. У країни Балтії, Росію, Молдову, Білорусь...

Ми, безумовно, відійшли від командно-адміністративних методів упровадження системних інновацій. І слава Богу. Але те, що звукотеплоізол досі не знайшов повсюдного застосування в житловому будівництві, зайвий раз нагадує про далекі від досконалості вітчизняні ринкові механізми.

Так що ж, залишається сидіти склавши руки? Аж ніяк. У всякому разі, не чекаючи, поки наші державні мужі винайдуть адекватні ринковій економіці методи впровадження системних інновацій, я порекомендував би всім громадянам, хто інвестує свої гроші в житлове будівництво, перш ніж укладати договори підряду, уважно знайомитися з проектами пропонованих багатоповерхівок. І категорично вимагати від забудовників захистити тепло, сухість і тишу у своїх майбутніх квартирах саме звукотеплоізолом. Як кажуть, і дешево, і сердито. Точніше, дешевше обійдеться і якіснішим стане ваше майбутнє житло.

Ігор НАУМЕНКО.

Партії, які вибираємо

МОНІТОРИНГ

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Сесія Верховної Ради. 15 травня 2003 року.

Минуло більше року після початку роботи Верховної Ради України третього скликання. Звичайно, це не так багато часу, однак уже сьогодні можна спробувати оцінити законотворчу діяльність наших обранців. Особливо депутатських груп та фракцій. Особливо з огляду на майбутню політичну реформу, наріжним каменем якої можуть стати вибори за пропорційною системою.

Саме тому наші власні кореспонденти в чотирьох регіонах країни: Автономній Республіці Крим, Житомирській, Миколаївській та Чернігівській областях, — попросили читачів «Голосу України» оцінити за п'ятибальною системою роботу парламентських груп і фракцій.

Лідирує в цьому опитуванні «Наша Україна», середній бал якої становить 2,8.

За нею розташувалися:

комуністи — 2,5 бала, СДПУ(о) — 2,4, Виборчий блок Юлії Тимошенко — 2,16, Соціалістична партія — 1,9, Аграрна партія України — 1,8, Партія промисловців і підприємців—Трудова Україна — 1,7, Народно-демократична партія — 1,6, Регіони України — 1,56, Європейський вибір — 1,0, Народний вибір — 0,89, Демократичні ініціативи — 0,8, Народовладдя — 0,7 бала.

Якщо аналізувати оцінки, виставлені нашими респондентами, то відповідно до регіонів картина, зрозуміло, дещо мінятиметься. Скажімо, у Криму лідирує Компартія з середньою оцінкою 4 бали, за нею до трійки лідерів уходять виборчий блок Віктора Ющенка та об'єднані соціал-демократи з середньою оцінкою 3 бали.

На Житомирщині «Наша Україна» має дещо вищий показник: 3,5 бала. А в трійці лідерів виборче об'єднання Юлії Тимошенко з показником 2,4 бала та, знову ж таки, об'єднані соціал-демократи, які відстали від тимошенківців на 0,05 бала.

Як і в АРК, на Миколаївщині лідирують комуністи, хоча й не з таким високим показником. Оцінка, яку виставили наші читачі КПУ, становить 2,7 бала. Порівняно високо оцінюють миколаївці діяльність Партії регіонів України, чий середній бал — 2,55, хоча їм у спину дихають об'єднані есдеки: їхні зусилля тамтешні наші читачі оцінили в 2,35 бала. (Звернімо увагу на вкрай низький результат у Миколаївській області виборчого блоку «Наша Україна», який отримав тут лише 1,55 бала.)

Щоправда, дещо інакше думають земляки нашого глави держави —чернігівці: вони виставили блоку Віктора Ющенка аж 3,55 бала. У трійці призерів нашого моніторингу виборче об'єднання Юлії Тимошенко, яке отримало 2,7 бала, та Соціалістична партія України, яка з результатом 2,5 бала зуміла на 0,15 бала випередити СДПУ(о).

Ці показники, звісно, доволі суб'єктивні, оскільки, зрозуміло, наші респонденти оцінювали не тільки й не стільки власне законодавчу діяльність своїх обранців, скільки політичну активність. Саме тому опозиція й лідирує в цьому опитуванні. З другого боку, об'єднані соціал-демократи, які входять до провладного табору, мають доволі високі оцінки. Отже, здебільшого громадяни орієнтуються передовсім на присутність в електоральному полі тих чи тих політичних сил.

Водночас не можна обійти й інше. Так, наш житомирський кореспондент Олексій Кавун звернув увагу на те, що помітно розчарування в «Нашій Україні». «Окремі опитані громадяни прямо казали, що чекали від «НУ» значно більшого». Крім того, наш власкор підкреслив у своєму коментарі, що респонденти «плутають нерідко навіть назви депутатських груп, які не викликають у них асоціацій з певним лідером чи позицією з певного питання. Тим більше, що в регіоні назви цих ні з ким не асоціюються. На відміну, скажімо, від СДПУ(о), чию обласну організацію очолює амбітний народний депутат В. Заєць, який уміє привернути увагу до своєї партії».

Саме тому сьогодні не можна стверджувати, що прихід Прем'єр-міністра Віктора Януковича до керівництва Партії регіонів України сприяв росту її популярності. Понад те, на нашу думку, розпад «Єдиної України» на кілька депутатських груп та фракцій виявився невдалим експериментом. Провладні партії від цього програли, а кошти, затрачені на агітацію в ході передвиборної кампанії, викинуто на вітер, оскільки ті політичні угрупування, які з'явилися в сесійній залі опісля, абсолютно ні з чим і ні з ким не асоціюються. Тож і оцінки, виставлені нашими читачами, до деякої міри водночас можуть сприйматися як оцінки проведеному експерименту, коли один виборчий мегаблок розпався на кілька дрібних.

Володимир КОРОЛЮК.

Вольфганг ТІРЗЕ: «Мені імпонує все, що слугуватиме посиленню ролі парламенту»

Наприкінці минулого тижня завершився перший офіційний візит в Україну Президента Бундестагу Німеччини Вольфганга ТІРЗЕ. Перебуваючи в Києві, він дав інтерв'ю нашій газеті.

— Пане Президенте, ви прибули до Києва звичайним рейсовим літаком. Невже друга особа в німецькій державній ієрархії не забезпечується під час зарубіжних візитів персональним авіатранспортом?

— Я сам цього не хочу і добровільно подорожую рейсовими літаками. Мої батьки виховували мене в дусі пруської заощадливості, і навіть під час виконання своїх обов'язків на другій за значенням державній посаді я не хотів би відмовлятися від цих принципів. Скромність — це чеснота, що прикрашає демократичного політика.

— Власне, рейсове авіасполучення між ФРН та Україною справді налагоджено дуже добре, але ви, очолюючи Бундестаг ще з жовтня 1998 року, вперше відвідуєте нашу країну. Що заважало зробити це раніше?

— Жодних перешкод не було. За всі ці чотири з половиною роки я здійснив багато закордонних візитів, але все-таки моє основне поле діяльності — в Берліні. До речі, перед тим, як приїхати в Україну, я вперше за час свого перебування на посаді Президента Бундестагу побував у Росії. А у США в цій якості ще не був зовсім.

— У чому, на вашу думку, цінність міжпарламентських зв'язків, яку роль вони відіграють в міждержавних відносинах загалом?

— Співробітництво між державами не може обмежуватися лише добрими стосунками між урядами та дипломатами. Воно означає й добрі стосунки між народами, а парламент — це представництво народу. І тому для забезпечення гарних відносин між народами необхідні гарні міжпарламентські зв'язки.

— Німеччина має у нас імідж держави, яка з усіх країн Європейського союзу чи не найприхильніше ставиться до європейського майбутнього України, до перспектив її членства в ЄС. Ви знаєте німецький політикум зсередини: чи не є така думка перебільшенням або ж прагненням видати бажане за дійсне?

— Мені важко робити якісь порівняння з іншими країнами, але Німеччина в будь-якому випадку відкрита щодо інтеграційних процесів у Європі, інтеграції в Європейський союз. Може, це тому, що ми знаходимося в центрі Європи, отож незмінно підтримуємо ці процеси. Причому не тільки в напрямку Заходу.

— Перебуваючи в Києві, ви зустрілися з усім вищим українським керівництвом, з представниками усіх політичних сил. Безперечно, почули багато заяв про прагнення України бути частиною об'єднаної Європи. Чи відчули ви й політичну волю до перетворень, які є необхідними на цьому шляху?

— Я відчув дуже сильне бажання своїх партнерів по зустрічах і переговорах рухатися до Європейського союзу і стати тією важливою частиною Європи, якою Україна завжди була. Але якщо таке бажання поєднуватиметься з думкою, що справу владнають за Україну європейці, то це не зовсім правильне розуміння ситуації і може стати проблемою для України. Це буде ілюзією. Насамперед Україна має сама подолати труднощі й виконати певні передумови для того, щоб піднятися та стати гідною європейського рівня.

— У нас нині точиться дискусія про політичну реформу, ця тема лунала і під час ваших київських зустрічей. Чи склалося у вас уявлення про те, що ж відбувається або має відбутися, і наскільки це може бути корисним для європейської інтеграції України?

— Я перебуваю тут не для того, щоб роздавати якісь оцінки. Але мені імпонує все, що слугуватиме посиленню ролі парламенту. Так само мені до вподоби все те, що слугуватиме посиленню незалежності судової гілки влади та свободи преси.

— У Києво-Могилянській академії ви виступили з лекцією про перехід від радянського комунізму до демократії і казали про те, що останній було завдано певної шкоди в пострадянських країнах...

— У цих країнах процес становлення демократії пов'язаний з великою кількістю розчарувань. Оскільки це — політична свобода, але, водночас, й соціальна невпевненість і соціальна незахищеність, кроки в напрямі демократизації пов'язані з певними економічними труднощами. І, боюся, ще продовжують існувати старі авторитарні уявлення про те, що держава вирішує, керівництво має владнати всі проблеми та труднощі, тоді як демократія означає насамперед втручання у свої власні справи самих громадян. Тому я й акцентував увагу на партійному будівництві та розвиткові громадських організацій, які й мають сприяти вияву ініціатив громадян, їх поєднанню та реалізації.

— В Україні у мільйонів людей демократія справді асоціюється з безкарністю і вседозволеністю для можновладців, ринкова економіка — із зубожінням, що веде до суспільної апатії. Які аргументи можуть запобігти зневіреності людей, переконати, що вони все ж таки здатні впливати на події, повинні будувати реальну демократію в цій країні?

— Насамперед слід усвідомити, що демократія — найоптимальніша форма державного устрою, яка може забезпечити людям безпеку, добробут і стабільність. А той факт, що комуністичні режими впали, свідчить: такі системи не можуть гарантувати всього цього на тривалий термін. Важливо, що демократія європейського типу неодмінно пов'язана із соціальною справедливістю, і це повинні доводити власним прикладом політики, які говорять про прихильність до демократії. Повинні, принаймні, докладати видимих зусиль, щоб встановити цю справедливість. Бо ті політики, які працюють на особисте збагачення, аж ніяк не є переконаними демократами.

— Ви згодні з відомим висловом: кожен народ має ту владу, на яку заслуговує?

— Це твердження водночас і цинічне, і несе в собі певний примиренський щодо ситуації настрій. Але досвід багатьох країн Східної та Центральної Європи свідчить: нерідко ситуація швидко мінялася і згадане вами твердження відразу ставало неактуальним. Народи позбувалися тих, на кого, як ви кажете, заслуговували. Мабуть, той народ, який не втручається чи не намагається втручатися у власні справи, і має керівників, що його не вдовольняють. Звичайно, умовою демократії є наявність у народу широкого вибору політиків, яких вони хотіли б бачити при владі. Я переконаний, що на Сталіна ніхто не заслуговував, навіть росіяни. І на Ульбріхта в Східній Німеччині також ніхто не заслуговував.

— В Україні у значної частини людей існує ностальгія за радянськими часами: були дешеві продукти, дешеві комунальні послуги. Наскільки це явище притаманне населенню колишньої Німецької Демократичної Республіки?

— Це характерно для людей. Ще у Ветхому завіті описано ностальгію ізраїльтян за тим м'ясом, що вони отримували, будучи рабами в Єгипті. І зауважте, коли виникла у них ця ностальгія: під час важкого, пов'язаного з труднощами шляху до свободи. Ось у чому мораль і сіль. Отож можна легко зрозуміти, наскільки це явище є притаманним людській сутності. Свобода пов'язана з певними труднощами, і людина так влаштована, що в разі відчуття чи виникнення труднощів починаються спогади чи ностальгія про влаштованіше життя. Але, як доводить історія, врешті-решт бажання свободи перемагає. А тим у нас, хто відчуває ностальгію за старими часами НДР, треба просто зрозуміти: та країна розвалилася сама по собі, не виявивши життєздатності.

— Яке, все ж таки, у вас особисте ставлення до країни, в котрій ви прожили більшу частину свого життя?

— Відповіді на це запитання вистачило б на роман. Я якраз відомий громадськості тим, що маю дуже диференційований погляд на НДР. Я не проклинаю все, що було в минулому. І розумію всю важливість потреби людей у соціальній захищеності. У НДР це було на досить високому рівні, але цим доводилося пожертвувати в ім'я свободи.

— Ви тривалий час працювали у сфері культури, є фахівцем у цих питаннях. Перебуваючи в Києві, вперше познайомилися з деякими українськими історичними пам'ятками. Які ваші враження?

— Я можу це охарактеризувати одним реченням: у мене очі розбігалися. Таке мистецьке багатство заслуговує на збереження і, власне, є приводом для самоусвідомлення українського народу. Я справді багато читав про мистецтво у Східній Європі, про ікони. Але одна річ — читати, а геть інша — побачити на власні очі.

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

ХРОНІКА. ФАКТИ. ПОДІЇ

Коте Махарадзе не міг умерти, бо був створений для життя

Знайомий мільйонам уболівальників голос Коте Махарадзе, його щира усмішка, теплі слова про Україну і українців, зізнання в любові до київського «Динамо». Ось він іде, потискаючи руки друзям. Ось танцює з дружиною. А ще живе життям інших людей на театральній сцені, дає інтерв'ю, розмірковуючи про минуле й майбутнє Грузії. І, нарешті, Коте сходинками клубу «Динамо» збігає просто до нас у зал... Гасне екран, спалахує світло, і всі тут. Окрім нього.

Репродукція Анатолія МИХАЙЛОВА (Укрінформ).

Так з короткого фільму про великого грузинського актора і спортивного коментатора розпочався вечір його пам'яті у клубі «Динамо». Трохи більш як рік тому в цьому самому залі відзначали його ювілей — 75 років. А кілька місяців тому, коли Коте Махарадзе не стало, до одного з його друзів — посла Грузії в Україні Георгія Катамадзе звернулася, плачучи, Софіко Чіаурелі: «Він хотів, щоб у травні ми приїхали до Києва, — сказала вдова. І додала: — Зроби це, будь ласка».

І бажання Костянтина Івановича було виконано. Минулої неділі Софіко Чіаурелі з частиною трупи свого театру зіграла для таких любих її серцю киян. А напередодні вистави народної артистки друзі родини Махарадзе тепло згадали про людину, котра у багатьох асоціювалася з такими поняттями, як «Грузія», «доброта», «футбол». І саме життя.

— Ненавиджу себе за свою слабкість. За те, що раз у раз плачу, — сказала Софіко Чіаурелі. — Раніше гадала, що я сильна... Мій дім, як завжди, і сьогодні повний гостей, але в ньому так порожньо... Мені дуже важко без Коте, але я стала керівником унікального театру, який він заснував 1987 року. Я щаслива, що ми встигли відзняти всі вистави Коте і всі вони йдуть у нашому театрі. Зроблю все, щоб його театр далі розвивався. І якщо знайдуться люди, котрі допоможуть нам організувати гастролі восени, то ми привеземо свої вистави до Києва. Мені дуже хочеться, щоб місто, яке обожнював Коте, полюбило його дітище...

Але здебільшого цього вечора всі згадували про Махарадзе як про видатного спортивного коментатора. «Його неможливо було не любити, — наголошував Йожеф Сабо. — Його любили не тільки уболівальники, а й тренери, футболісти, адже він ніколи нікого не принизив». «Він заряджав нас на перемогу», — пригадував колишній гравець київського «Динамо» Володимир Мунтян. Цікаво, але саме ті клуби, за які вболівав сам Махарадзе, — київське і тбіліське «Динамо» — вигравали престижні європейські кубки. У Києві Махарадзе вважали якимось талісманом, котрий завжди приносив динамівцям удачу.

У чому секрет його коментаторської майстерності? «У тому, що всі його репортажі були добрі, — вважає Софіко Чіаурелі. — Він не міг нікого образити, завжди намагався бути об'єктивним, навіть якщо грало тбіліське «Динамо». Основною рисою характеру вона назвала саме доброту Коте Івановича, у лексиконі якого ні для кого не було слова «ні».

На вечорі пам'яті Софіко Чіаурелі подякувала Федерації футболу України, керівництву «Динамо», послові Грузії в Україні, якого назвала «гордістю нації», за ставлення до їхньої родини за життя Коте Махарадзе і за підтримку, надану їй після смерті чоловіка. А також усім українцям — за любов до Коте і Грузії.

...Він не міг умерти, бо був створений для життя. Він не вірив, що колись настане кінець. Махарадзе майже ніколи не скаржився і вкрай рідко казав дружині: «Щось мені негаразд». Софіко, котра не звикла до його скарг, жартувала, мовляв, не змушуй мене замислюватися про третього чоловіка, а Коте на це відповідав: «Софіко, я тебе благаю, якщо вийдеш заміж, то за молодого, щоб ви мене удвох доглядали...»

Яна СТАДІЛЬНА.

Другий огляд решток Будди

У місті Патна на півночі Індії виставлено на огляд кістки, що, як припускають, є рештками Будди. Виставку влаштовано на відзнаку 2600 років від дня його народження. Кістки було виявлено 40 років тому під час археологічних розкопок неподалік Патни, де колись стояв буддійський храм. Досі ці рештки виставляли на огляд лише один раз.

Найсерйозніший випадок

Обласний суд Тель-Авіва засудив 82-річного ізраїльтянина до ув'язнення терміном на 8 років за згвалтування дочки і розтління онуків. Суд також зобов'язав обвинуваченого сплатити їм компенсацію. **Як повідомляє газета «Гаарец»,** уперше мешканець Тель-Авіва згвалтував свою дочку, коли їй було 14, і продовжував регулярно домагатися її упродовж 40 років. Судді повідомили, що це найсерйозніший випадок із тих, що їм доводилося розглядати протягом останніх десятиріч.

ФОТОФАКТ

Рятують Венецію

В італійській Венеції відбулася інавгурація проекту, який має захистити місто від загрози припливних повеней. Участь у ній взяв прем'єр країни Сільвіо Берлусконі, котрий заклав з човна перший камінь у фундамент низки пересувних шлюзів, що будуть залучені під час надзвичайно високих припливів.

78 сталевих шлюзів лежатимуть на морському дні, але в разі загрози повені їх заповнюватимуть повітрям, і вони підніматимуться, створюючи пересувну греблю. Проект почали розробляти ще 1966 року, коли дуже високий приплив завдав Венеції значної шкоди. За останні 100 років місто опустилося у море на 23 сантиметри.

Знайшлися, однак, і противники проекту **(на знімку)**, які стверджують, що спорудження шлюзів може призвести до застійності вод у венеціанських каналах.

Фото АП.

Знак оклику в чистому зошиті

ВІСТІ З ДІАСПОРИ

Ностальгія — це не просто невимовно глибока туга за місцем, де народився. Це те відчуття, яке постійно нагадує, що ти — на чужині... Борються з ним по-різному: одні примушують себе забути минуле, асимілюватися з місцевим населенням, а інші прагнуть перенести у новий край свою мову, культуру та звичаї і передати їх своїм дітям.

Саме другим шляхом пішли члени культурно-просвітницького товариства «Українська родина», що в Сургуті. Ще 1992 року вони створили недільну школу, щоб їхні діти, які виростають у Сибіру, знали мову, літературу та історію свого народу. Коли я зустрілася з директором цієї школи в Сургуті Дорою Соломощук, то побачила в її очах ту саму велику ностальгію за рідним краєм. Ностальгію на рівні аскетизму. Зараз пані Дора передає знання про історію України своїм учням, а їх у неї близько ста. Окрім історії, тут вивчають українську мову й літературу, географію, музику та співи, ужиткове мистецтво (вишивка, писанкарство, плетіння). Заняття проходять у неділю, тому всі вісім учителів школи вже одинадцять років поспіль працюють без вихідних: шість днів у звичайній школі, а сьомий — в українській.

Велике значення у школі надають святам. Ми, в Україні, до традиційних колядок та щедрівок ставимося як до чогось звичного, невід'ємного. А тут їх сприймають як символи батьківщини. Тому і Миколая, і Різдво, і дні Шевченка, і свято писанки та Великдень, і День матері відзначають не для галочки, а особливо піднесено, намагаючись дотримати всіх ритуалів свята.

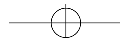
Шкода лише, що таке явище, як українська недільна школа, у Росії поодиноке, хоча в РФ проживає близько чотирьох мільйонів українців.

А ще нещодавно школа отримала грант на створення українського народного архіву. Пані Дора каже: «Тут, на території Західного Сибіру, українська діаспора має давню історію. Вже з XVII століття українці почали активно займати територію Західного Сибіру. Приміром, Філофей Ліщинський, який прийшов у Західний Сибір як місіонер православ'я, був родом з України. Особливо багато українців потрапило до Сибіру після Полтавської битви — як засланці. Наш грант ми хочемо використати для створення архіву українського народу Сибіру. Сьогодні тут живе багато українців, які мають історичні фотографії, листи, рушники... Також збираємося дослідити історію окремих родин. Ми хочемо все це зібрати й організувати в міському музеї відділ, який так і називатиметься — український народний архів».

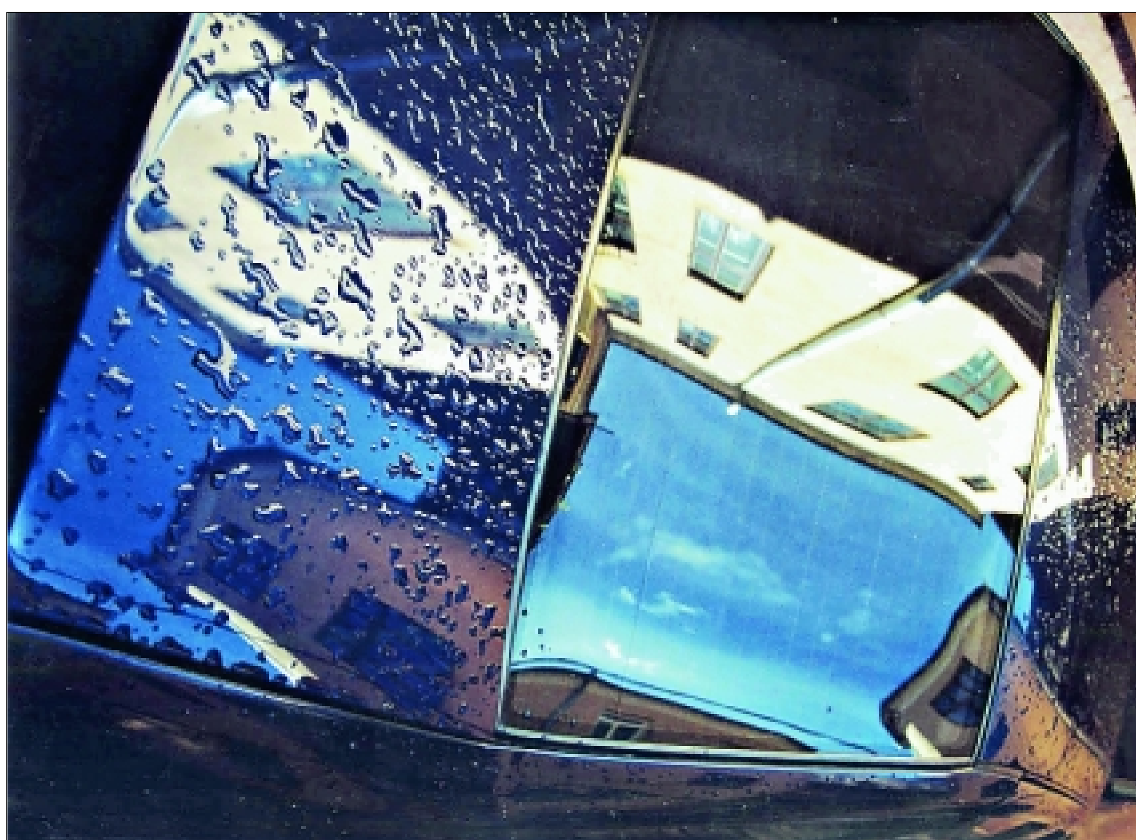
Тетяна ПАСОВА.

На знімку: Шевченківські читання у недільній школі.

Cyan Magenta Yellow Black

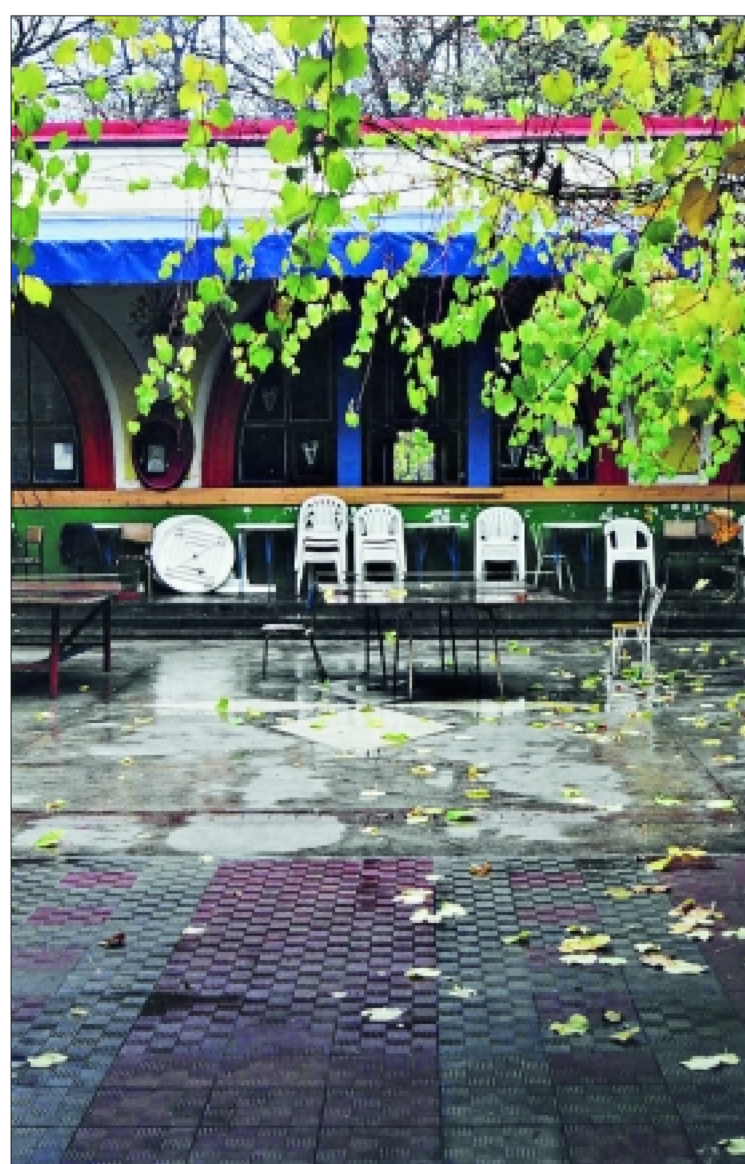

Молодий погляд на старі Чернівці

У виставковій залі Чернівецького краєзнавчого музею відкрито першу персональну виставку члена Спілки фотохудожників Андрія Сауляка «Чернівці крізь об'єктив моєї душі», розраховану і на пошановувачів ексклюзивних авторських світлин, і на любителів якісних професійних фотокраєвидів у жанрі поштівки.

Перша виставка продемонструвала неабиякий мистецький хист Андрія Сауляка, його здатність мислити творчо, бачити світ у несподіваному ракурсі, дивитися і дивуватися — тобто всі деталі, що відрізняють художника від просто фотографа. Вона стала гарним святковим подарунком для чернівчан та своєрідним освідченням у коханні рідному містові, яке молодий художник здатен показати крізь свій об'єктив... Відвідувачі експозиції залишили чимало схвальних відгуків. Тож перша спроба заявити про себе як про серйозного митця вдалася. На думку маститих фахівців, ця виставка — помітна подія у мистецькому житті краю.

Фотохудожник працює в різних техніках і жанрах. Зокрема, на виставці представлені архітектурна зйомка, міський пейзаж, інсталяція.

Професійний фотограф Андрій Сауляк студіював фотографічну справу в училищі №3 Облпобутуправління, в якому готували фотографів широкого профілю для роботи у фотоательє міста. Так уже сталося, що робота і хобі для нього збіглися. На роботі Андрій робить фотографії замовникам, а у вільний час творить композиції для душі. Саме ці твори чернівчани можуть побачити на його першій персональній виставці.

Сергій СУЛИМА.

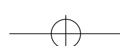

ПЛАТНЕ ЗДОРОВ'Я У СФЕРІ МЕДИЧНИХ ПОСЛУГ

З пустими руками не приймають

Я проходила медогляд у районній поліклініці за місцем проживання. Тепер я остаточно переконалася, що безкоштовна медицина — це міф. За все треба було платити. Не грошима, так канцтоварами. За огляд у терапевта я заплатила пачкою паперу. Хірург пообіцяв поставити мене на диспансерний облік за... товсті зошити в клітинку. А гінеколог попрохав подарувати калькулятор. При цьому одні лікарі натякали на свою бідність, просячи допомогти хоча б канцелярією, інші відкрито називали «рахунок» за свої послуги. Тому коли ви йдете в поліклініку навіть по яку-небудь довідку, раджу по дорозі зазирнути до магазину канцелярських товарів, щоб потім не бігати.

Марія КУЦА.

Київ.

Мал. Олександра МОНАСТИРСЬКОГО.

КОМЕНТАР ЮРИСТА

Якщо розглядати цю ситуацію з юридичної точки зору, то зрозуміло, що цим порушується конституційне право кожної людини на безплатну охорону здоров'я, медичну допомогу.

Чинним законодавством дозволено створювати заклади охорони здоров'я з різними формами власності. Якщо це приватний заклад охорони здоров'я, то зрозуміло, що всі послуги платні. А якщо це державний заклад, то його фінансування здійснюється державою —ці кошти використовуються для забезпечення населенню гарантованого рівня медичної допомоги, а фінансування визначається з розрахунку на кожного громадянина. Хоча як можна сьогодні на цю суму вилікувати людину, незрозуміло.

Водночас усі заклади охорони здоров'я мають право отримувати кошти, передані підприємствами й окремими громадянами добровільно, і використовувати їх для підвищення рівня якості своїх послуг. Але це тільки право, яке не передбачає зобов'язання людини чи підприємства до «благодійництва» в очікуванні на медичну допомогу.

■ ■ ■

Порушення працівниками закладів охорони здоров'я прав громадян тягне за собою адміністративну або кримінальну відповідальність.

■

До речі, порушення працівниками закладів охорони здоров'я прав громадян тягне за собою адміністративну або кримінальну відповідальність. Якщо у вас відверто вимагають «матеріальної допомоги», по захист можете звернутися до місцевих (районних) органів виконавчої влади, які є вищими органами нагляду за додержанням законодавства про охорону здоров'я, або до прокуратури.

Однак хто насправді винен у тому, що через брак коштів потрібних медикаментів немає, і медики, щоб вилікувати вас, змушені називати перелік необхідного?

Світлана ВОРОНІНА.

ЗУБНИЙ КАБІНЕТ

Дешево й боляче

Мене переконали, що зовсім не обов'язково йти до знайомого лікаря, щоб вирвати зуба. «Іди! — напучував мене родич-медик. — У будь-якій поліклініці завжди працюють гарні й досвідчені лікарі». І я пішла.

Сорок гривень — гроші, та зуба видалити все одно треба. Лікар-чоловік збентежив мене запитанням про те, якими ліками мене знеболювати. Мені було все одно, головне, щоб не боляче. За шприц і знеболююче довелося заплатити окремо. Нарешті мені зробили укол, і лікар почав готувати інструмент. Я йому тихенько сказала, що не відчуваю, щоб у мене в роті щось заморозилось. Стоматолог якось підозріло подивився, і я зрозуміла, що мене прийняли за звичайну істеричку у стоматологічному кріслі: «Відкривайте рота!». Я наче зомбі підкорилася наказу і, відчувши нелюдський біль, закричала. Лікар, не звертаючи уваги на мої сльози і зойки, продовжував свою криваву справу. Зрозумівши, що порятунок потопаючих — справа рук самих потопаючих, я з усієї сили ногами відштовхнула мордувальника від себе. Він ударився головою об стіну і ображено гарикнув: «Що ви тут виробляєте?» І тут зі мною сталася справжня істерика. Тоді виривач зубів стишив оберти і невдоволено сказав: «Треба було відразу сказати, що ви не переносите болю. Давайте зробимо ще один укол, сильнішими ліками». Ковтаючи кров і сльози, я заплатила ще за одну ін'єкцію і через десять хвилин залишила чудову районну платну поліклініку без 80 гривень і зуба.

Яна ОСАДЧА.

ТЕРМОМЕТР

***

Складна ситуація з забезпеченістю лікарняних закладів Чернівців медикаментами та вакцинами для щеплень невдовзі обіцяє покращитися: нещодавно міським управлінням охорони здоров'я та фінансовим управлінням міськради вирішено питання з придбання вакцин та інсуліну. Відтепер ці медичні препарати купуватимуть за кордоном за рахунок статті бюджету на охорону здоров'я.

Що ж до лікарняних закладів міської комунальної власності, то міське управління охорони здоров'я оголосило тендер на проведення відкритих торгів на закупівлю медикаментів, зокрема інсуліну, **повідомляє наш власний кореспондент Сергій СУЛИМА.**

***

У селі Бистричі, що в Березнівському районі, справила новосілля амбулаторія загальної практики сімейної медицини. Досі це велике, обпалене Чорнобилем село, де мешкає більше трьох тисяч чоловік, обходилося невеличким фельдшерсько-акушерським пунктом.

В амбулаторії є все необхідне медичне обладнання, однак наступним етапом районної толоки стане придбання і заміна його сучаснішим, **повідомляє наш власний кореспондент Олександра ЮРКОВА.**

Профілактика атипової пневмонії (SARS)

(пам'ятка для населення)

Щоб уникнути зараження на атипову пневмонію, доцільно проводити такі профілактичні заходи:

Якщо в сім'ї є хворий з ознаками респіраторного захворювання (кашель, нежить, підвищена температура тощо), треба викликати лікаря, але вже до його приходу провести комплекс заходів.

1. Ізолювати хворого, за можливості, в окрему кімнату, обмежити його контакт з іншими членами родини.
2. Забезпечити хворого індивідуальними предметами догляду, білизною, рушником, столовим посудом.
3. Особи, що доглядають хворого, а також інші члени родини повинні носити захисну маску, часто мити руки з милом, протирати їх дезінфекційними засобами або спиртом.

Фото Олександра КРЕМКА.

4. Приміщення, де перебуває хворий, варто частіше провітрювати.
5. Дотримуватися у квартирі дезінфекційного режиму, особливо в місцях загального користування (ванна кімната, туалет, коридор і кухня). Бажано проводити вологе прибирання. Дезінфекції підлягають: підлога, меблі, посуд, білизна, іграшки, предмети догляду за хворими.

УВАГА ! Дезінфекцію об'єктів варто здійснювати в домашніх умовах препаратами відповідно до рекомендацій та застережних заходів, зазначених в інструкції. Узагальнені рекомендації:

■ Поверхні у приміщеннях протирати ганчіркою, змоченою дезінфекційним розчином. Для дезінфекції невеликих ділянок (стіл, ручки дверей, крани тощо) можна використовувати дезінфекційні серветки.

■ М'які меблі, килими необхідно чистити пилососом, щітки від якого після використання знезаражувати розчином дезінфекційного засобу відповідно до інструкції.

■ Посуд хворого і предмети догляду кип'ятити протягом 15 хв. з використанням дезінфекційних засобів, які дозволені для застосування у побуті.

■ Білизну перед пранням необхідно кип'ятити протягом 15 хв. з використанням дезінфекційних засобів, які дозволені для застосування у побуті.

■ Мокротиння краще збирати у плювальницю, яку після використання необхідно дезінфікувати кип'ятінням протягом 15 хв. з використанням розчину дезінфекційного засобу.

Після госпіталізації хворого у квартирі слід проводити заключну дезінфекцію з допомогою санітарно-епідеміологічної служби, або установи, яка має право здійснювати ці роботи.

Прес-служба МОЗ України.

Я серйозно почав працювати над собою

ДОСВІД ХВОРОГО

Наприкінці 2001 року пройшов обстеження. Магнітно-резонансна томографія підтвердила невтішний діагноз: грижа міжхребцевого диску з вираженим больовим корінцевим синдромом. Що робити, як бути?

Лікувався амбулаторно в трьох медичних закладах протягом дев'яти місяців, не одну сотню гривень вклав у препарат. Пройшов підводне витягування, спеціальні масажі, а фізичний стан не поліпшувався. Безперервний біль уздовж правої ноги і хребта посилився, весь час мучив і вдень і вночі. Стало важко пересуватися самостійно. Здавалося, життя закінчено. В інституті нейрохірургії сказали: «Оперативне втручання — єдина можливість видалити грижу в міжхребцевому диску».

Допоміг — оздоровчо-вертебральний центр Євмінова. Я купив профілактор Євмінова, пройшов консультацію у лікаря-вертебролога. Мені дібрали комплекс вправ із відновлення хребта.

Звичні поточні турботи на період лікування довелося відкласти. Жодних фізичних навантажень на період лікування. Не піднімав нічого, що важче двох кг. Намагався стояти чи лежати, не нахилявся. У громадському транспорті — сидяче місце не для мене. Лягав і вставав з допомогою рук, хребет не навантажував. Упорядкував режим харчування — «дієту для скелета». Якомога менше масних страв.

Нарешті дібрав вправи, які мені допомагають. Виконував їх без ривків, повільно, плавно за невеликої амплітуди рухів. Якщо біль чи дискомфорт посилювалися, зменшував навантаження. З допомогою методистів Ірини Собко та Ірини Бондар додав кілька нових вправ. Виконував їх тиждень, другий, місяць — біль то стихає то відновлюється.

Я серйозно почав працювати над собою. Штучно створюю образ сили, впевненості в собі, відчуття того, що можу перемогти недугу. Треную не лише м'язи, а й формую ті риси характеру, котрі потрібні для розкриття потенціалу, для реалізації мрії — позбавитися від болю.

З допомогою гомеопатичних препаратів почистив хребет від солей.

Механізм одужання запущено. Пройшов початковий відтинок дороги — шість місяців занять на профілакторі. Почуття болю вдалося усунути.

Заняття, крім цілеспрямованого лікувального впливу на хребет, допомогли позбутися інших хвороб. Припинилася серцева аритмія, гіпертонічні кризи, нормалізувався тиск.

Микола СОЛОВЕЙ.

Київ.

ДАЛІ БУДЕ

"Сходять нам ваші невгасні сонця..."

АКЦІЇ «ГОЛОСУ УКРАЇНИ»

У Черкаському інституті пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля відбулася подія, котра сколихнула серця курсантів і викладачів.

На сцені майбутні вогнеборці побачили своїх ровесників початку XX століття, шістнадцяти—вісімнадцятирічних київських студентів і гімназистів, які у 1918 році загинули, захищаючи Українську Народну Республіку.

Виставу про юних героїв Крут «Вони пішли в безсмертя» поставила народна артистка України, президент міжнародної ліги «Матері і сестри — молоді України» Галина Яблонська. Головні ролі виконали студенти столичних навчальних закладів, вихованці Київського військового ліцею імені Богуна та колеги пані Яблонської з жіночої ліги. Роль кобзаря зіграв відомий черкаський співак Василь Лютий. У масових сценах — жінки ветерани черкаського осередку братства УПА.

Піднявшися з місць, у дзвінкій тиші слухали курсанти слова про вірність Україні, звернені до них через багато десятиліть. Слухали про високий порив духу. Про героїзм і трагедію. Про гідність і пам'ять.

Сходять нам ваші невгасні сонця,
Дзвонять серця ваші вічні,
Ваші квітневі, травневі серця,
Квіти, посічені в січні...

У фіналі вистави звучить «Молитва за Україну». Дівчата-студентки, сьогоднішні курсанти і ліцеїсти, кладуть квіти на могилу своїх ровесників, котрі пішли в безсмертя. Вони не оплакують полеглих. Вони сповнені гордості і піднесення, рішучості і патріотизму. Вони вірять у майбутнє нашої України.

— Ця хвилююча вистава, — сказав ректор інституту пожежної безпеки генерал Микола Шкарабура, — переважила всі лекції з історії, прочитані за рік в аудиторіях. Ми висловлюємо велику подяку редакції «Голосу України», за організаційного сприяння якої відбулася ця незабутня для всього інституту подія. Сподіваємося, що співпраця між парламентською газетою і нашим вищим навчальним закладом триватиме.

Лідія ТИТАРЕНКО.

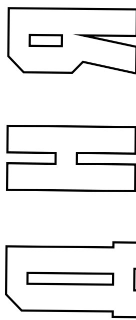
Черкаська область.

На знімку: душа і натхненниця вистави Галина Яблонська зі своїми юними колегами.

Фото автора.

ЦЬОГО ДНЯ

■ 1904 р. Засновано Міжнародну федерацію футбольних асоціацій (ФІФА).

■ 1921 р. Народився видатний радянський фізик і борець за права людини академік Андрій Сахаров.

■ 1924 р. Харківський паровозобудівний завод випустив перші трактори.

■ 1957 р. Помер співак, поет, кіноактор Олександр Вертинський. Родом киянин.

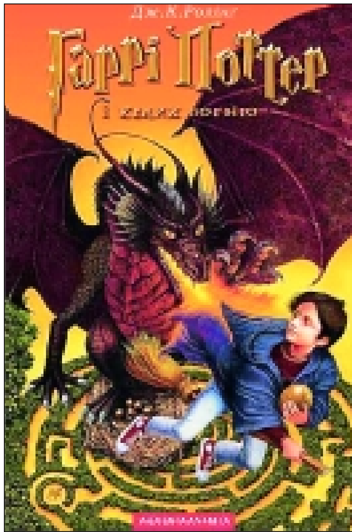
■ 1966 р. У Києві відкрився III Всесоюзний кінофестиваль. Фільм Параджанова «Тіні забутих предків» удостоєний спецпризу.

Гей, долиною — Гаррі Поттер!

З 20 травня від видавництва Івана Малковича «А-ба-ба-га-ла-ма-га» надійшла у продаж вже четверта книга пригод Гаррі Поттера в українському перекладі. Малкович з Віктором Морозовим досягають у перекладі дивовижного ефекту: здається, що книгу написано в Україні, а вже потім «розкручено» в Британії і світі. Мова така колоритна, що без неї важко уявити персонажів, і навіть не віриться, як це можна було написати англійською! Втім, що дивуватися: Малкович в юності був скрипалем, Морозов — відомий бард, а не лише перекладач. Тобто музику мови обидва чують, дивно лиш, як вони досі ще не поклали цей текст на ноти («гей, долиною, гей, широкою...»). Може, їм просто нема коли. Адже вони долучилися до всесвітньої гонки за право на переклад п'ятої книги пригод Поттера. Цих прав ще не має ніхто. Але Малкович сподівається, що до вересневого Форуму видавців у Львові п'ятий том «нашого» Поттера побачить світ.

Віталій ЖЕЖЕРА.

На знімку: татусі нашого Поттера — Морозов і Малкович.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ, Олександра КЛИМЕНКА.

Там звучить музика неба

ВИПАДОК

Для військового льотчика-винищувача майора Ігоря Лободи із авіакрила, що під Києвом, нічні польоти — норма. Як він сам зізнається, їх на особистому рахунку більше, ніж денних. У нічному польоті — своя мелодія, музика неба. Самотність і водночас єднання з потужною і слухняною реактивною машиною МіГ-29 у нічній пустоті, де у льотчика є лише вогники приладів та далекий голос з землі. Соло світу, від якого вдалося звільнитися на лічені хвилини.

Утім, цей нічний політ без того самого голосу з землі міг стати для майора чорною віхою. Відмовив інформаційний комплекс — прилад, без якого льотчик за подібних умов все одно, що сліпий. Ані визначити, де рідний аеродром, ані — власне положення у просторі. Пісня без голосу. А її завершальний акорд мало не виявився страшним. Та мужність і самовладання льотчика, допомога наземної служби плюс удача допомогли в суцільній темряві посадити машину на свій аеродром. Ігор не міг дозволити собі розкіш катапультуватися і залишити винищувач у небі напризволяще.

— Навіть удень така ситуація далеко не проста, — каже командир авіакрила полковник Валерій Ємець. — А вночі, у хмарах... Сам я усвідомив усю серйозність того, що сталося вже після закінчення польотів, коли повернувся додому.

... На стіні в кабінеті заступника командира авіакрила майора Олега Гаврилка — портрет Леоніда Бикова, який створив на екрані образ льотчика-винищувача, справжнього, як кажуть у військах, «літуна». І серед бойових машин тут — сучасний винищувач... з нотним станом на борту. І написом на фюзеляжі: «Леонід Биков». Адже бойові льотні традиції мають продовжуватися.

Ірина БУЛАНЕНКО.

Фото Олега ГАВРИЛКА.

На знімку: Ігор Лобода готовий слухати небесні мелодії.

Це важко не помітити

ОТАКОЇ!

Усім хочеться дивувати світ. А особливо в наш час. Це тепер називається виражати себе. Але, здається, все набагато простіше — одвічне бажання людини прославитися. Хіба не приємно, коли про твою витівку сурмлять у всі сурми?

Однак проколювати різні частини тіла, тобто робити так званий пірсинг, світовій молоді вже добре набридло (хоча у нас цей заборонений плід все ще популярний). Тим, хто бажає бути завжди на голову вище моди, шокувати оточуючих, давай щось новеньке, захоплююче. До того ж тягне молоду поросль неодмінно на калічення членів. Так, останній писк модних «примочок» — зміїний язик. Під час операції язик розрізають уздовж на довжину один—три сантиметри, і після загоювання половинки ворушаться, як у змії.

А ось одному з фіналістів британського шоу Філу Туфнеллу довелося у прямому ефірі з'їсти п'ять страв з живими черв'яками, жуками і безліччю червоних мурах. «Зірка» успішно витримав випробування. Але після закінчення змагань Філ зізнався: це було найогиднише, що йому коли-небудь доводилося робити у своєму житті.

У наших північних сусідів пішла нова мода. Не встиг 70-річний російський пенсіонер із села Дадивково Борис Макаров попросити у Елізабет Тейлор 100 тисяч доларів на прокладання газопроводу і отримати ввічливу відмову кінодіви, як інший волгар — педагог Андрій Винокуров — написав королеві Великої Британії. Щоправда, грошей не просив, а відіслав їй свої вірші. Поет каже, що в нього була думка перекласти їх англійською мовою, але потім він вирішив, що у королеви, напевно, знайдеться перекладач. І ось сівачеві доброго і вічного прийшла відповідь на гербовому папері з печаткою «Букінгемський палац». Радники її Величності тонко подякували адресатові: «Королева вам вдячна за те, що ви думаєте про неї». Окрилений успіхом, Винокуров відправив вірші дружині Джона Траволти — Келлі Престон — і теж отримав вдячну відповідь.

Дивувалася Євдокія ПОДОРОЖНЯ.

Нелегкий рюкзак героїв

Туристичні змагання — одна з улюблених розваг молоді Львівщини. Адже саме тут можна перевірити та вдосконалити свої вміння з пішого туризму, орієнтування на місцевості. Нещодавно юні туристи вирушили у похід «Стежками Героїв 2000». Мандрівка на 130 кілометрів, звісно, справа не з легких. Перегони стали першими з цьогорічних заходів до Свята Героїв, які мають на меті залучити молодіжні організації та позашкільні установи України до спортивного туризму та краєзнавчої діяльності.

Кількість бажаючих взяти участь в змаганні сягнула 400 осіб. Але в похід вирушили тільки 25 команд. Цими улюбленцями долі стали представники ки низки позашкільних установ Західної України, Київщини та Черкащини, члени «Пласту», Студентського Братства, СУМу, ГАРТу та інших молодіжних громадських організацій. Неабиякий ажіотаж викликала команда Київської організації «Пласт» та ГАРТ, яку неформально назвали «Агентство моделей», бо складалася з семи дівчат та чотирьох хлопців. Однак її учасники переконали всіх, що гори — це місце рівних можливостей. Команда на чолі з Сашком Лінчевським випередила близько десяти команд і пройшла маршрут, розрахований на п'ять днів, за три з половиною. Щоб найшвидше подолати відстань, потрібно, крім сильних ніг, мати ще і хороші навики у тактиці переходів та в орієнтуванні. Адже маршрут, що прокладають судді, проходить складними гірськими районами, де навіть у травні ще лежить сніг.

Ярослав ЮРЧИШИН.

Щодалі в ліс, то партизани товщі!

V Міжнародний театральний фестиваль «Київ травневий» триває й щовечора дарує несподіванки. Щовечора різні — сподіваєшся, що буде така несподіванка, як учора, а вона зовсім інша!

Найчарівніші несподіванки — це коли тобі раптом стріляє в голову щось таке, над чим ти раніше зроду не думав. Як-от на спектаклі «Ліс» Санкт-Петербурзького театру на Літейном. А думалось от що: ах, не треба нам було після 1991-го залишати Санкт-Петербург без нагляду! Ох, не треба! Ну, справді: 300 літ тому наші козаки це місто збудували. Можна жить, братці, город же європейський, та й ми завжди поряд — Шевченко тут, Гоголь, Лавров Кирило, всі свої.

Тож зрозуміло, як ми за петербуржцями скучили! І ось вони приїхали, «Ліс» Островського у постановці Григорія Козлова привезли, і ми всім Києвом пішли на той «Ліс» дивитися.

Бо-о-оженьку! Як погано довго не бачитися. Ефект не-впізнавання — потрясаючий. Замість очікуваного «чогось-такого-суто-петербурзького» — усе так, ніби в колонаді Зимового палацу грають тобі неохайний серіал «Бандитський Петербург», де всі, добрі й злі, живуть в якійсь, кажучи російською, «мерзости запустения». Ну, тихо сидимо, думаємо: може, ми чогось не розуміємо, може, за той час, поки ми не разом живемо, вони, за своєю звичкою, прорубали вікно в європейську театральну естетику так далеко, що звідси й не видно? Ну, не може ж бути, щоб із самого Петербурга привезли отаку «невнятность»? Щоб на чотири години сценічної суєти було лише два-три яскраві епізоди? Чи щоб усе це зрозуміти, треба бути петербуржцем?

Проте «Ліс» кияни прийняли тепло. Бо в усьому ми самі винні. Не треба було залишати без догляду цей культурний центр у 1991-му. Не вміємо ми вчитися на власних помилках. Адже було вже таке у 1917 році: ми тоді кращих заклопоталися своїми внутрішніми справами, глядь — а Пітера й не впізнати, там з броньовика лихословлять і матрос Железняк партизанить.

Ох, треба частіше бачитися...

На знімку: Олександр Баргман (Нещасливцев) та Олексій Девотченко (Щасливцев) у виставі «Ліс».

Христофор ГРУША.

Голос України

Редактор номера Віталій ЖЕЖЕРА.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

▸ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
▸ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
▸ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
▸ Рукописів не повертаємо.
▸ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
▸ При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.
Ⓡ Платні матеріали.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Ціна договірна

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955.

Загальний тираж 159000.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»
Зам. 0311089. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 454-84-92; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 454-81-34, 454-81-44; телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

Internet: http://uamedia.visti.net/golos

Передплата на газету «Голос України» (on-line) за адресою: www.dnepropochta.dp.ua; www.presa.ua

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»